

04.03.2019

Kokousaika 04.03.2019 16:00 - 17:03

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Hernberg, Kaisa	
Honkasalo, Veronika	
Koulumies, Terhi	
Ohisalo, Maria	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rydman, Wille	
Sazonov, Daniel	
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Taipale, Kaarin	varajäsen
Wallgren, Thomas	varajäsen
	esteellinen: 155 §

Muut

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Arajärvi, Pentti	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
	esteellinen: 155 §
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Enroos, Asta	va. henkilöstöjohtaja
Haahtela, Ilkka	vs. elinkeinojohtaja

04.03.2019

	Kivelä, Liisa Rope, Jenni Saxholm, Tuula Summanen, Juha Peltonen, Antti	viestintäjohtaja kaupunginlakimies rahoitusjohtaja hallintojohtaja hallintopäällikkö poistui 16:48, poissa: 155 - 164 §
	Nelskylä, Maria	vs. kaupunginsihteeri poistui 16:48, poissa: 155 - 164 §
	Katajamäki, Paula Björksten, Jenni Perttula, Minttu	tiedottaja hallintoasiantuntija projektipäällikkö asiantuntija saapui 16:13, poistui 16:48, läsnä: 154 §
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 145-164 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 145 §, 153 - 154 §
	Juha Summanen	hallintojohtaja 146 - 148 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 149 - 152 §, 155 - 164 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 145 - 164 §

04.03.2019

---

§	Asia	
145	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
146	Asia/2	V 13.3.2019, Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa
147	Asia/3	V 13.3.2019, Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston jäsenen valinta
148	Asia/4	V 13.3.2019, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
149	Asia/5	V 13.3.2019, Vuoden 2018 talousarvion toteutumaton sitova toiminnallinen tavoite
150	Asia/6	V 13.3.2019, Patterimäen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12477)
151	Asia/7	V 13.3.2019, Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelma
152	Asia/8	V 13.3.2019, Vuosaaren lukion uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen
153	Asia/9	Kaupunginhallituksen aamukoulukokoukset syyskaudella 2019
154	Asia/10	Helsingin merellinen strategia ja toimintaohjelma
155	Asia/11	Johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arviointi: akateeminen arviointitutkimus
156	Asia/12	Hallitusten jäsenten palkkioperusteet Asunto Oy Oulunkyläntori 2, Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy, Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisille yhtiöille
157	Asia/13	Lausunto Kansainvälinen designsäätiö sr:n asettamisesta selvitystilaan ja lakkauttamisesta
158	Asia/14	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi kaupungin korjausrahaston luomiseksi arvokiinteistöjen remonttikustannusten kattamiseksi
159	Asia/15	Valtuutettu Hannu Oskalan toivomusponsi Hakaniemen kauppahallin rakennus- ja kulttuurihistoriallisen suojelun kustannusvaikutusten selvittäminen
160	Asia/16	Valtuutettu Petra Malinin toivomusponsi pysäkeistä Kalasataman hyvinvointi- ja terveyskeskuksen lähellä

04.03.2019

161	Asia/17	Valtuutettujen Maria Ohisalon, Fatim Diarran, Mari Holopaisen ja Petrus Pennasen toivomusponnet nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin kehittämiseksi
162	Asia/18	Helsingin kaupungin liittyminen Carbon Neutral Cities Alliance -verkoostoon
163	Asia/19	Kaupunginvaltuuston 27.2.2019 tekemien päätösten täytäntöönpano
164	Asia/20	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 145

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Kaarin Taipaleen ja Wille Rydmanin sekä varatarkastajiksi Maria Ohisalon ja Marcus Rantalan.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Nasima Razmyarin sijasta Kaarin Taipaleen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Nasima Razmyarin ja Wille Rydmanin sekä varatarkastajiksi Maria Ohisalon ja Marcus Rantalan.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.03.2019

Asia/2

§ 146

V 13.3.2019, Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa

HEL 2019-001928 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Tuuli Kousalle vapautuksen kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta
- toteaa, että kuntalain (410/2015) 17 §:n 2 momentin mukaisesti kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsuttua hänet uudeksi kaupunginvaltuutetuksi tulee Hannu Oskala vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi
- toteaa, että keskusvaalilautakunta nimeää Vihreälle valtuustoryhmälle 21. varavaltuutetun vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Mari Tammisto, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
mari.tammisto(a)hel.fi

Liitteet

1 Tuuli Kousan eronpyyntö 11.2.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

04.03.2019

Asia/2

Kaupunginhallitus toteaa, että Tuuli Kousa (Vihr.) on 11.2.2019 pyytänyt vapautusta kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsuttua hänet uudeksi valtuutetuksi tulee sijaantulojärjestyksen mukaisesti Vihreän valtuustoryhmän ensimmäinen varavaltuutettu Hannu Oskala.

Vaalilain 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi. Kaupunginvaltuuston myönnettyä Tuuli Kousalle vapautuksen kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja pyytää keskusvaalilautakuntaa nimeämään Vihreälle valtuustoryhmälle 21. varavaltuutetun.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Mari Tammisto, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
mari.tammisto(a)hel.fi

Liitteet

1 Tuuli Kousan eronpyyntö 11.2.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalvelu

04.03.2019

Asia/3

§ 147

V 13.3.2019, Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston jäsenen valinta

HEL 2019-001918 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Anna Mäenpäälle eron kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Anita Vihervaaran jäseneksi ja Tiina Rytlyn varajäseneksi (Anita Vihervaaran henkilökohtainen varajäsen) kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoon vuoden 2021 toukokuun loppuun päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus luottamustehtävästä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

04.03.2019

Asia/3

Kaupunginvaltuusto valitsi Anna Mäenpään (SDP) 7.6.2017 § 268 jäseneksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoon vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Anna Mäenpää pyytää 11.2.2019 eroa kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston jäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus luottamustehtävästä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto

04.03.2019

Asia/4

§ 148

V 13.3.2019, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2018-013036 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Andreas Forsbergin käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 5.12.2018 , Helsingin käräjäoikeus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Hannu Sileonin (KD) käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Hannu Sileoni on Helsingin käräjäoikeuden 5.12.2018 antamalla päätöksellä vapautettu lautamiehen tehtävästään. Käräjäoikeuden päätös on lainvoimainen.

04.03.2019

Asia/4

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 5.12.2018 , Helsingin käräjäoikeus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

04.03.2019

Asia/5

§ 149

V 13.3.2019, Vuoden 2018 talousarvion toteutumaton sitova toiminnallinen tavoite

HEL 2019-002470 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy pelastuslautakunnan selvityksen vuoden 2018 talousarvion sitovan toiminnallisen tavoitteen toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan lauta- ja johdokuntien on annettava selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista siten, että selvitykset voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Vuoden 2018 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet olivat kaupunginvaltuuston käsittelyssä keskiviikkona 27.2.2019. Ko. esityksestä on jäänyt virheellisesti puuttumaan pelastuslautakunnan yhden sitovan toiminnallisen tavoitteen selvitys toteutumatta jäämisestä.

Pelastuslautakunta perustelee seuraavasti, miksi vuoden 2018 talousarvion sitova toiminnallinen tavoite ei toteutunut.

04.03.2019

Asia/5

Pelastuslaitos

Tavoite: Ensihoidon tavoittamisviive on enintään 8 minuuttia vähintään 70 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävistä.

Toteuma: 68 %. Tavoite ei toteutunut.

Poikkeama johtuu kiireellisen ensihoidon runsaasta tehtävämäärästä, jota ei saatu ensihoitoyksikössä hoidettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Pelastuslaitos

04.03.2019

Asia/6

§ 150

V 13.3.2019, Patterimäen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12477)

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta koskevan asemakaavan ja 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä puisto- ja katualueita ja yleistä pysäköintialuetta koskevan asemakaavan muutoksen 23.1.2018 päivätyn ja 4.12.2018 muetetun piirustuksen numero 12477 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Kaavamutoksen myötä muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 kartta, päivätty 23.1.2018, muutettu 4.12.2018
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 selostus, päivätty 23.1.2018, muutettu 4.12.2018
- 3 Liikennesuunnitelma (piir. nro 6787)
- 4 Vuorovaikutusraportti 23.1.2018, täydennetty 27.11.2018 ja asukastilaisuuksien muistiot
- 5 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.03.2019

Asia/6

Liite 5

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskevat Patterimäen aluetta, joka sijaitsee Pitäjänmäen Takkatien teollisuusalueen ja Pajamäen asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisu mahdollistaa olemassa olevan virkistysalueen itäosaan Pitäjänmäentien varteen tiivistä, elävää ja katuvin istutettua kaupunkiympäristöä tulevan Raide-Jokerin pysäkin välittömään läheisyyteen. Uutta asutuskorkeusalueen on 35 500 k-m² ja asukasmäärän lisäys on noin 900 henkilöä. Liiketiloja on osoitettu kadun varteen 6–8 kerroksisten asuinkerrostalojen kivijalkakerrokseen Pitäjänmäentien varteen. Kallioiseen maastoon sijoitettujen 4–7 kerroksisten pistetalojen pihat ovat maanvaraisia ja ne sopeutetaan Pajamäen alueeseen sekä Patterimäen luonnonympäristöön. Nykyinen leikkipaikka esitetään siirrettäväksi lähivirkistysalueen keskiosaan.

Kaavaratkaisu mahdollistaa Staran varikon toiminnot kallioluolastoon Patterimäen alle, jolloin nykyinen Atomitien varikkoalue vapautuu toimintarakentamiseen.

Patterimäen arvokas linnoitusalue ja luonnonympäristö suojellaan. Kaavoituksessa on pyritty säilyttämään mahdollisimman paljon kallioista maastoa puustoineen. Pajamäen länsipuolella oleva urheilu- ja virkistyspalvelujen alue säilyy nykyisessä käytössään.

Uusien asuinkortteleiden kohdalle on laadittu liikennesuunnitelma (nro 6787).

Raide-Jokerin vaikutus lähivirkistysalueeseen ja uusiin asuinkortteleihin on otettu huomioon kaavamääräyksissä. Patterimäen alueelle on vuoden 2017 keväällä hyväksytty asemakaavan muutosehdotus nro 12434, joka mahdollistaa Raide-Jokerin pikaraitiotien toteutuksen osittain tunnelissa alueen arvokkaan linnoitusalueen alitse. Kaava on tullut lainvoimaiseksi 11.10.2018.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on voimassa olevan oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan 2002:n mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on virkistysaluetta ja kerrostalovaltaista aluetta. Patterimäen kautta on aluevarauksen lisäksi merkitty varaus Raide-Jokerille tunnelissa sekä uuden pääkatulinjauksen varaus Pitäjänmäentieltä Patterimäen kautta radan yli Konalantien päähän (nk. Pitäjänmäenkaari). Patterimäen asemakaavaratkaisu on virkistysalueen, Raide-Jokerin sekä täydennysrakentamisen osalta alueella voimassa olevan yleiskaavan 2002 mukainen. Laadittu kaavaratkaisu poikkeaa yleiskaava 2002:sta siten, että Pitäjänmäenkaaren pääkatusuunnitelmasta alueen läpi on luovuttu.

Helsingin uudessa yleiskaavassa alue oli merkitty virkistysalueeksi, toimitila-alueeksi ja asuntovaltaiseksi alueeksi A1. Korkein hallinto-oikeus ei muuttanut yleiskaavaa koskevassa päätöksessään 8.11.2018 Helsingin hallinto-oikeuden päätöstä 5.2.2018 siltä osin kuin hallinto-oikeus kumosi yleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen Teknos Oy:n tehdasalueen eteläpuoleisen A1-merkinnän ja tehdasaluetta ympäröivän C1-merkinnän osalta. Hallinto-oikeuden päätöksessä todetaan, että Pitäjänmäkeä koskevissa kaavamerkinnöissä ei ole huomioitu nykyiseen tehdastoimintaan tarvittavia suoja-alueita tarvittavissa määrin. Alueelle jää pääosin voimaan yleiskaava 2002, jonka mukaan asemakaavan muutos on valmisteltu.

Nyt laadittu kaavaratkaisu on maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaavamuutosalue on pääosin viheraluetta. Patterimäen lähivirkistysalue sijaitsee keskeisellä paikalla Pitäjänmäessä. Alueen korkeimmalla kohdalla sijaitsee linnoituslaitteita. Mäkialue on kallioista metsäaluetta, jolla kulkee entinen tykkitie ja valaistuja ulkoiluteitä. Itäpäässä on rakennettu leikkipaikka. Kaavamuutosalueen läntisessä osassa on kaksi jalkapallon tekonurmikenttää.

Kaavamuutosalueen lähiympäristössä on Pajamäen pääosin 1950-luvulla rakennettu asuinalue, Talin siirtolapuutarha, 2000-luvulla rakennettuja asuin- ja toimitilakortteleita sekä Takkatien ja Arinatien teollisuusalueet maalitehtaineen. Alue rajautuu lännessä Espoon kaupunginrajaan.

Patterimäen puistoalueella ja Pajamäentien katualueella on voimassa vuodelta 1960 oleva asemakaava. Patterimäen sorasiiloluola varten

laadittiin erillinen maanalaista osaa koskeva asemakaava vuonna 1965. Jalkapallokenttäalueella ja Takkatien katualueella on voimassa asemakaava vuodelta 2005. Jalkapalloalue on merkitty urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU). VU-alueen koillispuolella on 574 m² kokoinen pala asemakaavoittamatonta metsäaluetta.

Liikennesuunnitelma

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piirustus nro. 6787, liite 3), jossa on uusi Pajamäenkuja -niminen tonttikatu Pajamäentieltä pohjoiseen. Ajoyhteys tontille on etelässä Pajamäenkujalta ja pohjoisessa Takkatieltä. Tonttien pysäköinti on kaltevaa maastoa hyödyntäen pihakansien alla ja pääosin kadunvarsitalojen yhteydessä.

Kustannukset

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (4/2017, Alv 0 %) seuraavasti:

Katualueet	0,4 milj. euroa
Viheralueet	0,5 milj. euroa
Kunnallistekniikka	0,4 milj. euroa
Yhteensä	1,3 milj. euroa

Viheralueiden kustannusarvio sisältää uuden leikkipaikan ja puistoraittien rakentamisen. Kunnallisteknisten verkostojen kustannusarvio sisältää uuden vesihuollon ja hulevesiviemäreiden rakentamisen, nykyisten viemäreiden ja vesijohtojen siirron sekä kaukolämpöverkon laajennuksen.

Uutta kaavoitettavaa kerrosalaa kohden kustannuksia aiheutuu noin 35 euroa/k-m².

Kustannusarvio ei sisällä HSY:n 800 mm runkovesijohdon rakentamiskustannuksia, tietoliikenneverkon kustannuksia, kaava-alueen ulkopuolisia Pajamäentien ja Pitäjänmäentien muutosten kustannuksia eikä Raide-Jokerin kustannuksia.

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaupungin tonttitulot ovat noin 20–25 miljoonaa euroa.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja vuorovaikutussuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 2.3.–3.4.2018. Ehdotuksesta tehtiin 15 muistutusta.

Muistutukset

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakentamisesta aiheutuviin haittoihin luonto- ja linnoitusalueen suoja-alueille sekä läheiseen lähteikköön ja Pajamäenojan kalakantaan. Raportoitiin kaava-alueelta löytyneistä liito-oravien papanoista. Kaavakartan suojelualueiden rajauksista ja suojelumerkinnöistä esitettiin erilaisia näkemyksiä. Lisäksi huomautettiin eri väestöryhmien virkistysmahdollisuuksien huonontumisesta ja siirrettävän puistoreitin jyrkkyydestä. Tykkitie haluttiin säilyttää kokonaisuudessaan.

Muistutukset kohdistuivat myös Pajamäen 1950-luvun asuntoalueen kokonaisuuden rikkomiseen uudella rakentamisella sekä haittavaikutuksiin pajamäkeläisten asuinviihtyvyyteen ja näkymiin. Asiointipaikkoja haluttiin lisätä Pajamäentien alkupäässä. Yhteistilojen rakentaminen uudisrakennusten ylimmän kerroksen yläpuolelle haluttiin kieltää ja autopaikkojen vähentämiskannustimia kritisoiitiin.

Kalliovarikko koettiin tarpeettomaksi ja sen todettiin aiheuttavan haittaa Raide-Jokerin linjaukselle. Raide-Jokeritunnelia haluttiin pidentää puistoalueen alle ja viereinen teollisuusalue esitettiin muutettavaksi asuinkäyttöön kaavan mukaisen rakentamisen sijasta.

Lisäselvityksiä pyydettiin liito-oravien mahdollisesta levittäytymisestä sekä raitiolinjasta mahdollisesti aiheutuvista värinä- ja meluhaitoista. Teknos Oy:n maalitehtaan ympäristövaikutukset ja Pitäjänmäentien meluvaikutukset nähtiin asumiselle sopimattomina. Hallinto-oikeuden uutta yleiskaavaa koskevan päätöksen katsottiin kyseenalaistavan esitetyn rakentamisen laillisuuden turvallisuuden ja terveellisyyden näkökulmasta.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), Helen Sähköverkko Oy:n, Helen Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), kaupunginmuseon ja pelastuslautakunnan lausunnon.

ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että vaikka kaavaratkaisua voidaan pitää perusteltuna yhdyskuntarakenteen ja raideliikenteeseen tukeutu-

van asutuksen lisäämisen kannalta, ei ratkaisua voi pitää ongelmattomana liikenteen melualueelle ja Seveso-direktiivi -laitoksen konsultointiväyhykkeelle osoitetun asuntorakentamisen vuoksi. Vaaratilanteet on tutkittu mallintamalla, joten todellinen tilanne voi olla toisenlainen. ELY-keskus katsoo, ettei asemakaavaa voi viedä eteenpäin esitetyssä muodossa ottaen huomioon haastavan melu- ja ilmanlaatutilanteen, mahdolliset Seveso-laitoksen aiheuttamat vaaratilanteet sekä Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen poistaa Helsingin uudesta yleiskaavasta asuntomerkintä Patterimäen kohdalla.

Tukesilla ei ollut huomautettavaa kaavaehdotukseen.

Helen Oy toteaa lausunnossaan, että Pitäjänmäentien ja Pajamäentien risteyksessä tulee muutoksia DN400 kaukolämpöjohtoon kaavan mukaisten asuinrakennusten ja Raide-Jokerin vuoksi.

HSY:n lausunnon mukaan kaavamuutos edellyttää vesihuoltolinjojen rakentamista Pajamäenkujalle. Lisäksi Pajamäentiellä joudutaan siirtämään päävesijohtoa ja jätevesiviemäriä. Pitäjänmäentiellä, korttelin 46022 läheisyydessä kulkee maanalainen tunneli, jossa on käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja. Kaavaan tulee sisällyttää määräys, jonka mukaan tunnelin läheisyydessä rakentaminen tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu haittaa tai vahinkoa tunnelille ja johdoille.

HSL toteaa lausunnossaan, että varmistamalla mahdollisuuden pysäkillä H1521 Talin siirtolapuutarha lähdön jälkeen bussin kääntymisen Pajamäentielle, voidaan pysäkki H15971 poistaa.

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan, että varikkoalue, ulkoilutien siirto ja Raide-Jokerin läntinen suuaukko vähentävät suojametsävyöhykettä huomattavasti ja tuovat rakentamista turhan lähelle linnoitteita. Yhdystien länsiosalla on sm-merkintä. Kaavamerkintä pitäisi olla s, koska kyseessä ei ole muinaismuistolain perusteella suojeltu tielinja.

Pelastuslautakunta toteaa lausunnossaan, että asemakaavassa tulee huomioida pelastusajoneuvojen pääsymahdollisuus Raide-Jokeritunnelin molempiin päihin sekä tilavaraukset sammutusvesiposteille.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit ja niihin annetut vastaukset vuorovaikutusraportista.

Asemakaavaan ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

04.03.2019

Asia/6

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh-
taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu
Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu
asianomaisten tahojen kanssa.

Lopuksi

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen
mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 kartta,
päiväty 23.1.2018, muutettu 4.12.2018
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 selostus,
päiväty 23.1.2018, muutettu 4.12.2018
- 3 Liikennesuunnitelma (piir. nro 6787)
- 4 Vuorovaikutusraportti 23.1.2018, täydennetty 27.11.2018 ja asukastilai-
suuksien muistiot
- 5 Tehdyt muutokset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, 27.11.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hy-
väksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

04.03.2019

Asia/6

Liite 5

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki

Tiedoksi

Pelastuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 614

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Hankennumero 0563_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 23.1.2018 päivätyn ja 4.12.2018 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 hyväksymistä. Asemakaava koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta ja asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä puisto- ja katualueita ja yleistä pysäköintialuetta (muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

04.03.2019

Asia/6

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

27.11.2018 Pöydälle

30.01.2018 Ehdotuksen mukaan

23.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322
siv.nordstrom(a)hel.fi
Tiina Uusitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20764
tiina.uusitalo(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 03.04.2018 § 41

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Patterimäen asema-kaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12477):

Asemakaavassa tulee huomioida pelastusajoneuvojen pääsymahdollisuus Raide-jokeritunnelin molempiin päihin sekä tilavaraukset sammu- tusvesiposteille.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 12.3.2018

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Patterimäen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen nro 12477 Pitäjämäen (KO. 46) Pajamäessä. Kaupunginmuseo lausuu asiasta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Pitäjänmäen Pajamäen Patterimäen aluetta, jonne alueen itäosaan Pitäjämäentien laidalle luodaan kaavaratkaisulla tiivis kerrostaloasuinalue. Kaavaratkaisu mahdollistaa Staran varikon toiminnat kallioluolastoon Patterimäen alle, jolloin nykyinen Atomitien varikkoalue vapautuisi käytettäväksi toimitilarakentamiseen. Patterimäen arvokas ensimmäisen ja toisen maailmansodan linnoitusalue ja luonnonympäristö suojellaan asemakaavoituksessa. Pajamäen länsipuolella oleva urheilu ja virkistyspalveluiden alue säilyy nykyisessä käytössään. Muu alue olisi lähivirkistysaluetta.

Patterimäen ensimmäisen maailmansodan linnoitusalue Tukikohta XXXV:11 (Pajamäki) (mjrek 1000013916) on merkitty VL/s-1 –alueeksi. Se on lähivirkistysalue, jolla luonnonympäristö ja alueella olevat sotahistoriaan liittyvät rakenteet suojellaan. Kiinteillä muinaisjäänneksillä ja luonnonympäristöllä on yhteinen kaavamerkintä ja -määräys, jossa ensimmäisen maailmansodan linnoitteet ovat muinaismuistolain mukaisesti kiinteitä muinaisjäänneksiä. Toisen maailmasodan aikaisen ilmatorjuntapatteri, muu kulttuuriperintökohde, säilytetään. Kaavamääräykset ovat asianmukaisia, mutta Museoviraston ohjeiden mukaan kaavamerkintänä tulee olla kiinteiden muinaisjäänneksien kohdalla sm.

Patterimäen länsiosaan Arinatielle on osoitettu yhdyskunnallista huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET), joka sijaitsee puolittain valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt – listauksen (RKY 2009) Pääkaupunkiseudun 1 maailmansodan linnoitteet –rajauksen sisällä. Toimisto- ja katosrakennukset sijaitsevat RKY-alueella. Suunnitellussa on pyritty, että varikon maanpäälliset rakenteet sopeutuisivat mahdollisimman hyvin viereiseen suojelukohteeseen. Varikkoalue, ulkoilutien siirto ja Raide-Jokerin läntinen suuaukko vähentävät suojametsävyöhykettä huomattavasti ja tuo rakentamista turhan lähelle linnoitteita.

Tukikohdasta johtaa itään Pitäjänmäentielle ulkoilutienä toimiva ensimmäisen maailmasodan aikainen yhdystie (tykkitie), jonka itäosa tu-

04.03.2019

houtuu asuinalueen rakentamisessa. Museoviraston tulkinnan mukaan käytössä olevat historialliset tielinjat eivät ole muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä vaan kulttuuriperintökohteita. Kulttuuriperintökohteet eivät ole muinaismuistolain rauhoittamia, mutta ne voidaan tarvittaessa suojella maankäytön- ja rakennuslain keinoin (MRL 132/1999). Kaupunginmuseon ja asemakaavoituspalvelun neuvotte- luissa päädyttiin osoittaa yhdystien itäosalla smd -merkintä, jossa määrätään tykkien dokumentointi ennen rakentamista. Tien länsiosalla on sm-merkintä, jonka mukaan tie tulee pitää nykyisessä asussaan. Sen ylläpito on ilman erillistä lupaa sallittu. Kaavamääräys on asianmukai- nen. Kaavamerkintänä pitää olla s, koska kyseessä ei ole muinaismuis- tolain perusteella suojeltu tielinja.

Kaupunginmuseolla ei ole asemakaava- ja asemakaavan muutosehdo- tukseen muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimit- tauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.10.2017 § 43

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Hankenumero 0563_10

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12477 pohjakartan kaupunginosassa 46 Pitäjänmäki. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittaus- palvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12477
Kaupunginosa: 46 Pitäjänmäki
Kartoituksen työnumero: 15/2017
Pohjakartta valmistunut: 15.6.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

04.03.2019

Asia/6

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

04.03.2019

Asia/7

§ 151

V 13.3.2019, Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelma

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen 14.12.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 9 797 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 000 000 euroa syyskuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mäkelänrinteen lukion hankesuunnitelma 14.12.2018
- 2 Mäkelänrinteen lukion hankesuunnitelman liitteet 1 - 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Urhea-halli Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Mäkelänrinteen lukioon on suunnitteilla nykyisen rakennuksen perusparannus ja uusi laajennusosa, jonka rakennustöiden on tarkoitus alkaa kesällä 2019. Hanke on osa Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävää Urhea-kampusta. Uusi laajennusosa kytkee nykyisen lukiorakennuksen, tulevan Urhea-hallin ja suunnitteilla olevan Hoasin opiskelija-asuntolan sisäyhteydellä. Perusparannuksen yhtey-

04.03.2019

Asia/7

dessä lukiorakennukseen tehdään toiminnallisia muutoksia, remontoidaan laajennusosan ja nykyisen rakennuksen liitoskohdat ja uudistetaan piha-alueet.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Se on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on omalta osaltaan puoltanut hankesuunnitelman hyväksymistä. Hankkeen kustannusarvio on 17 000 000 euroa.

Esittelijän perustelut

Mäkelänrinteen lukioon osoitteeseen Mäkelänkatu 47 on suunnitteilla nykyisen rakennuksen perusparannus ja uusi laajennusosa. Hankesuunnitelma koskee laajennusosan toteuttamista, nykyisen rakennuksen teknistä perusparannusta, hallinto- ja opiskelijahuoltiloissa tehtäviä toiminnallisia muutoksia sekä laajennusosan ja nykyisen rakennuksen liitoskohtien tiloja. Laajennuksen myötä lukion opiskelijamäärä kasvaa 850:stä 1 000:een opiskelijaan.

Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävä Urhea-kampus

Lukion nykyisen rakennuksen perusparannus ja laajennusosan rakentaminen on osa Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävän Urhea-kampuksen rakentamista. Mäkelänrinteen lukion ja Uintikeskuksen väliin on suunnitteilla Urhea-halli, jonka tilat tarjoavat harjoittelumahdollisuuden useiden eri lajien urheilijoille.

Kaupunginhallitus on 13.11.2017 varannut lukion ja Uintikeskuksen väliin jäävän alueen Urhea-säätiölle harjoitushallin suunnittelua varten. Kaupunginvaltuusto on 12.9.2018 hyväksynyt Mäkelänrinteen urheilukampuksen asemakaavan, joka mahdollistaa lukion ja urheilutoimintojen laajentamisen sekä Hoasin asuntolarakennuksen rakentamisen.

Lukion perusparannuksen ja laajennuksen tarve

Lukion ja urheilun harjoitustilojen toteutus samaan yhteyteen luo edellytykset Mäkelänrinteen urheilun erikoislukiotehtävän hoitamiseen ja lisää tilojen monipuolista käyttöä. Mäkelänrinteen lukiossa opiskelee tällä hetkellä noin 850 opiskelijaa, joista noin 600 on valmennusurheilijoita. Rakennuksessa on lisäksi Helsingin aikuislukion toimintaa ja asukaskäyttöä.

Arkkitehti Tauno Niemiojan suunnittelema lukiorakennus on valmistunut vuonna 1960. Rakennuksessa on tehty vuosien varrella useita perusparannuksia. Kaupunki omistaa rakennuksen eikä sitä ole suojeltu.

Kuntotutkimusten perusteella nykyinen koulurakennus liikuntasalisiipeä lukuun ottamatta on laajan teknisen perusparannuksen tarpeessa. UI-

koseinärakenteet, sokkelin vaurioitunut korkkirakenne sekä paikalliset kosteusvauriot ala- ja välipohjissa aiheuttavat sisäilmariskin. Rakennuksen ulkoseinärakenne on toimimaton ja kellarikerroksessa on huonoja maanvastaisia seinärakenteita. Ala- ja välipohjarakenteissa esiintyy paikallisesti kosteutta ja mattovaurioita. Sisääntulokerroksen alapohjarakenteessa on vaurioitunut TOJA-eriste. Vesijohto- ja viemärijärjestelmä on peruskorjauksen tarpeessa.

Lukion tilojen nykyinen käyttöaste on korkea ja erityisesti ruokasali on riittämätön nykyiselle oppilasmäärälle. Tilat eivät kaikilta osin vastaa uuden opetussuunnitelman tavoitteita. Urhea-kampuksen toteutuminen edellyttää lukion laajennusosan rakentamista suunnitteilla olevan urheiluhallin ja Hoasin asuinkerrostalon yhteyteen sekä koulun ja urheiluhallin yhteisen piha-alueen uudistamista.

Kaupungin uusimpien väestöennusteiden mukaan 16–18-vuotiaiden lukiolaisten määrä tulee kasvamaan seuraavalla suunnittelujaksolla 2018–2027 n. 900 opiskelijalla. Mäkelänrinteen lukio on tärkeä osa kaupungin ylläpitämien lukioiden verkkoa. Laajennuksen myötä sen opiskelijamäärää voidaan lisätä 850:stä 1 000:een.

Laajennusosan ja perusparannuksen hankesuunnitelma

Hankkeessa lukiorakennusta laajennetaan, nykyiseen rakennukseen tehdään liikuntasiipeä lukuun ottamatta laaja tekninen perusparannus ja joitakin tilatoimintoja kehitetään. Ulkoseinärakenteet ja paikalliset kosteusvauriot korjataan ja sokkelin vaurioitunut korkkirakenne ja vesijohto- ja viemärijärjestelmä uusitaan.

Laajennusosa yhdistää lukion, Urhea-hallin ja Hoasin opiskelija-asuntolan. Laajennuksen alimpaan kerrokseen, tulevan urheiluhallin sisäkäyntitasolle, sijoittuvat aula-, puku-, pesu-, sosiaali- ja siivoustilat. Ensimmäiseen kerrokseen, nykyisen lukiorakennuksen sisäkäyntitasolle, rakennetaan uusi keittiö ja ruokasali. Laajennusosan toiseen kerrokseen sijoitetaan avoimen oppimisympäristön periaatteella toimivaa opetustilaa.

Laajennusosaan sijoittuva uusi oppimisympäristö sekä nykyvaatimusten mukaiset ruokailu- ja aulatilat ovat Urhea-hallin ja lukion yhteiskäytössä. Avoin oppimisympäristö toimii monipuolisena tapahtumien järjestyspaikkana ja ylioppilaskirjoitustilana. Ruokailutilat toteutetaan siten, että niitä voidaan käyttää myös oppimisympäristönä ja kokoontumistilana. Samalla rakennetaan nykyaikaiset vaatimukset täyttävät keittiö- ja saniteettitilat.

Laajennusosan ja nykyisen rakennuksen liittymäkohdan tilat remontoidaan vastaamaan paremmin toiminnan tarpeita. Tiloihin rakennetaan

mm. laboratoriotila ja opiskelijahuollon tilat. Henkilökunnan ja hallinnon työskentelytiloja kehitetään edistämään yhteisöllisyyttä ja tilankäytön tehokkuutta.

Nykyisen rakennuksen turvallisuus ja terveellisyys varmistetaan siten, että tuulettuvia ryömintätiloja puhdistetaan rakennusjätteestä ja niiden ilmanvaihtoa parannetaan. Maanvastaiset alapohjarakenteet, joiden alla on havaittu kosteutta, uusitaan pinnoitteiltaan vesihöyryä läpäiseviksi. TOJA-eristettä sisältävät ala-/välipohjarakenteet ja tekniikkakanaali uusitaan. Nykyiset tiili-villa-tiili-ulkoseinärakenteet puretaan ja uusitaan sisäkuorta myöten. Ikkunat uusitaan ja sokkelin TOJA-eriste poistetaan. Yläpohjassa korjataan paikallisia puutteellisia lisälämmöneristyksiä. Nykyinen n. 650 brm² siipirakennus puretaan laajennuksen tieltä.

Rakennuksen sähköjärjestelmät (mm. automaatio-, valaistus-, AV- ja tietotekniset järjestelmät) uusitaan muutosalueilla ja rakennetaan laajennusosaan tämän päivän vaatimusten mukaisiksi. Lukitus-, kulunvalvonta- ja turvajärjestelmät uusitaan siten, että myös kouluajan ulkopuolinen käyttö on helposti mahdollista. Lisäksi rakennuksen esteettömyyttä ja paloturvallisuutta parannetaan.

Perusparannuksen yhteydessä tehdään joitakin tilamuutoksia, jotka mahdollistavat opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamisen, tilojen monipuolisemman käytön ja osittaisen asukaskäytön. Toiminnalliset muutokset eivät edellytä suuria rakenteellisia muutoksia.

Lukion ja tulevan Urhea-hallin yhteisen pihan maastoa muotoillaan ja pihan kasvillisuus ja pinnoitteet uusitaan. Pihalle sijoitetaan kuntoiluvälineitä. Polkupyöräpaikoitus, saatto- ja huoltoliikennejärjestelyt ja pihan sadevesijärjestelmä uusitaan.

Hankkeen toteutusvastuu ja aikataulu

Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialalla.

Ahtaan rakennuspaikan työmaajärjestelyjen vuoksi laajennuksen rakennustyöt on kytkettävä Urhea-hallin rakentamiseen. Laajennus tehdään vaiheittain siten, että osa lukiosta on koko ajan käytössä.

Laajennuksen rakentamisen on tarkoitus alkaa purkutöillä kesällä 2019 ja maanrakennustyöt tehdään syksyllä 2019. Laajennuksen rakentamisaika on 11/2019–11/2020. Perusparannus tehdään vaiheittain 4/2020–11/2020. Liikuntasalisiiven tiivistyskorjaukset tehdään 1/2021–4/2021.

Rakentamiskustannukset ja sisäinen vuokra

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 17 000 000 euroa (1 735 euroa/bm²) syyskuun 2018 kustannustasossa.

Vuoden 2019 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2019–2028 hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle on varattu 11 000 000 euroa vuosille 2019–2021.

Laajennusosan rakentamiskustannukset ovat 10 550 000 euroa (3 792 euroa/bm²) ja perusparannuksen rakentamiskustannukset 6 450 000 euroa (919 euroa/bm²). Rakentamiskustannukset sisältävät seuraavat, kustannuksia korottavat toimenpiteet:

- koko piha-alueen uudistaminen
- Urhea-hallin kanssa yhteiskäyttöiset tilat
- kosteutta tai TOJA-eristettä sisältävien ala/välipohjarakenteiden ja tekniikkakanaalin uusiminen
- tiili-villa-tiili-seinärakenteiden purkaminen sisäkuorta myöten ja uudelleen rakentaminen
- ikkunoiden uusiminen
- työmaajärjestelyt ja vaiheittainen rakentaminen

Hankkeen toteutuksen edellyttämä 17 000 000 euron rahoitustarve otetaan huomioon rakentamishjelmaa tarkistettaessa.

Laajennuksen ja perusparannuksen jälkeinen arvioitu tilakustannus eli tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaan määritelty sisäinen vuokra on 22,03 euroa/htm²/kk, yhteensä 184 700 euroa kuukaudessa ja noin 2 217 000 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on 8 385 htm². Pääomavuokran osuus on 18,31 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,72 euroa/htm². Tuottovaade on 3 % ja poistoaika 30 vuotta. Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Nykyinen vuokra on 17,70 euroa/htm²/kk, yhteensä 102 204 euroa kuukaudessa ja 1 226 449 euroa vuodessa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuosittaiset vuokratkustannukset nousevat hankkeen myötä n. 990 000 euroa.

Urhea-halli Oy osallistuu hankkeen yhteiskäyttöisten tilojen investointi- ja ylläpitokustannuksiin todellisten kustannusten mukaisesti 50/50-suhteessa. Investointikustannukset määritellään tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisena pääomavuokraa vastaavana käyttöoikeuskorvauksena. Ylläpitokustannukset joko lisätään em. käyttöoikeusmaksuun todellisten kustannusten mukaan tai ylläpitovastuu jaetaan osapuolten välillä

muulla tavalla. Piha-alueen investointi- ja ylläpitokustannuksista vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Rakentamisen aikaiset väistötilat

Perusparannus ja laajennus toteutetaan siten, että osa lukion toiminnasta voi jatkua nykyisissä tiloissa. Laajennuksen toteutuksen aikana 8/2019–12/2020 lukion ruokailu siirretään väistötiloihin Stadin ammattiopiston ruokaloihin osoitteissa Hattulantie 2 ja Onnentie 18. Samaan aikaan myös osa opetuksesta siirretään väistötiloihin ammattiopiston Onnentie 18:n toimipaikkaan.

Väistötilojen kustannukset ovat yhteensä n. 900 000 euroa (alv. 0 %). Ne eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin rakentamiskustannuksiin, mutta ne on sisällytetty pääomavuokraan tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 12.2.2019 § 15 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että se vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Laajennus ja osittainen perusparannus mahdollistavat turvalliset, terveelliset, viihtyisät ja riittävät tilat Mäkelänrinteen lukion toiminnalle. Hankeen myötä voidaan edistää kaupungin toisen asteen koulutuksen toteuttamista sekä kehitetään liikunta- ja kulttuuritarjontaa alueella. Perusparannuksen yhteydessä tehtävillä muutoksilla rakennuksesta saadaan hyvin toimiva ja tilankäytöltään entistä tehokkaampi koulu.

Laajennuksen ja perusparannuksen tavoitteena on turvallinen, terveellinen, tarkoituksenmukainen ja joustava oppimisympäristö. Osa tiloista on asukaskäytössä arki-iltaisin, viikonloppuisin ja loma-aikoina. Kulunvalvonnan suunnittelussa varaudutaan siihen, että laajennusosa ja osa vanhan puolen tiloista ovat asukaskäytössä lukion toiminta-ajan ulkopuolella. Lisäksi lukio toimii majoituskouluna isojen tapahtumien yhteydessä.

Uusi opetussuunnitelma ohjaa opetusmenetelmiä avoimempaan ja yhteistyökeskeisempään suuntaan. Mäkelänrinteen lukion laajennukseen toteutetaan tilat, jotka ovat pedagogisesti monipuoliset, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut ja edistävät opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamista. Tilojen sijoittuminen liikuntahallin ja nykyisen koulurakennuksen liittymäkohtaan edistää liikunnan erityistehtävän toteutumista. Tilat luovat nykyaikaisen oppiympäristön ja tarjoavat mahdollisuudet yhteistyöhön ja monipuolisten työtapojen käyttöön. Tilat suunnitellaan

04.03.2019

Asia/7

kaupunkitasoisten mitoituseriaatteiden ja opetussuunnitelman vaatimusten mukaisiksi.

Hankesuunnitelman valmistelu ja toimivalta

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Asiantuntijoina on kuultu rakennusvalvonnan, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen edustajia. Laajennuksen suunnittelussa sekä Urhea-kampuksen hankkeiden toteuttamisen yhteensovittamisessa on tehty yhteistyötä Urhea-halli Oy:n ja Hoasin kanssa.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mäkelänrinteen lukion hankesuunnitelma 14.12.2018
- 2 Mäkelänrinteen lukion hankesuunnitelman liitteet 1 - 6

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Urhea-halli Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.02.2019 § 15

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 14.12.2018 päivätystä Mäkelänrinteen lukion laajennusta ja perusparannusta koskevasta hankesuunnitelmasta ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen ja piharatkaisun suunnittelussa tulee kuitenkin edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Erityisesti ääneneristyksen ja -vaimennuksen huolellinen toteutus tulee varmistaa. Myös valaistukseen tulee kiinnittää huomiota, sillä toimivalla valaistuksella tuetaan monipuolisia työskentelyasentoja ja edistetään turvallisuutta. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi. Lisäksi pihan jalankulkuväylien valaistukseen tulee kiinnittää huomioita, erityisesti niiden ollessa liikenteen läheisyydessä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen kustannus seurannan, suunnittelun ohjauksen ja laadunvalvonnan tärkeeseen koko prosessin ajalta. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava.

Opetuslautakunta on hyväksynyt Mäkelänrinteen lukion laajennuksen tarveselvityksen 16.5.2017.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on antanut 10.10.2018 hankesuunnitelmasta lausunnon, joka on liitteenä. Lausunto tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää perusparannuksen vuokrankorotusta korkeana.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida opettajien ja opiskelijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä.

Käsittely

12.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli johtava arkkitehti Vera Schulman.

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään päätösehdotukseen:

“Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida opettajien ja opiskelijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä.”

04.03.2019

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Vesa Korkkulan tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Vera Schulman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 24.01.2019
§ 11

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen 14.12.2018 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 9 797 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 000 000 euroa syyskuun 2018 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

04.03.2019

Asia/8

§ 152

V 13.3.2019, Vuosaaren lukion uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2017-013212 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Vuosaaren uuden lukion 24.1.2019 päivätyn, elinkaarimallina toteutettavan hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 6 802 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 28 miljoonaa euroa marraskuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma Vuosaaren uusi lukio 24.1.2019
- 2 Vuosaaren lukio Hankesuunnitelman liitteet 24.1.2019
- 3 Vuosaaren lukio Laatuarviointi
- 4 Vuosaaren lukio kokonaistaloudellinen arviointi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Vuosaaren lukion uudisrakennuksen hankesuunnitelma koskee korvaavan uudisrakennuksen rakentamista erilliselle tontille. Kaupunkiympäristön toimialan tekemän selvityksen mukaan nykyisen Vuosaaren lukiorakennuksen perusparannus ei ole kannattava rakennuksen vaatiman mittavan taloteknisen korjauksen vuoksi. Lisäksi nykyinen rakennus on liian pieni kasvavalle opiskelijamäärälle eivätkä sen tilat vastaa uuden opetussuunnitelman mukaisia toiminnallisia tavoitteita. Nykyinen rakennus puretaan ja korvataan uudisrakennuksella eri tontille. Purkutyö on erillinen hanke.

Uusi lukiorakennus sijoittuu toiminnallisesti ja liikenteellisesti keskeiselle paikalle metroaseman ja Vuosaaren urheilutalon välissä sijaitsevalle tyhjälle tontille osoitteeseen Mosaiikkiraitti 2. Kaupunginvaltuusto on 7.11.2018 § 351 hyväksynyt Vuosaaren uuden lukion asemakaavan muutoksen nro 12485. Asemakaavan muutos on tullut lainvoimaiseksi 8.1.2019.

Uuden lukion tilajärjestelyt tukevat uuden opetussuunnitelman toteutumista, musiikki- ja teknologiapainotusta, taiteen perusopetusta sekä tilojen laajaa asukaskäyttöä.

Hankkeesta on laadittu 24.1.2019 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Helsingin ensimmäisenä elinkaarihankkeena ja pitkästä aikaa toteutettavana uutena lukiona on etsitty ratkaisua, jossa toiminnallisilla ominaisuuksilla, kaupunkikuvallisilla arvoilla ja arkkitehtuurilla on korkea painoarvo. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvontapalveluita, ympäristöpalveluita ja pelastuslaitosta. Lukion kehittämiseen liittyviä yleisiä kehittämisideoita ja ehdotuksia kerättiin palveluverkkotarkasteluprosessin alkuvaiheessa ja niitä on hyödynnetty soveltuvin osin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt tarveselvityksen 8.5.2018 ja antanut hankkeesta puoltavan lausunnon 12.2.2019.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Vuosaaren lukio tarvitsee lisätilaa, koska vuoteen 2024 mennessä lukion opiskelijamäärä nousee viidestäsadasta yhdeksäänsataan. Lukion tilojen käyttöaste on jo nykyisellään korkea. Lukio tulee edelleen hyödyntämään alueen muita palveluita, kuten Vuotaloa ja urheilutaloa. Muiden tilojen hyödyntäminen on huomioitu uusien tilojen mitoituksessa.

Lukion nykyiset tilat eivät vastaa uuden opetussuunnitelman mukaisia toiminnallisia tavoitteita. Uuteen lukiorakennukseen toteutetaan nykyaikaiset, terveelliset ja turvalliset uuden opetussuunnitelman ja avoimen oppimisympäristön mukaiset tilat. Pedagogisesti monipuoliset, tarkoituksenmukaisesti mitoitetut ja joustavat tilat edistävät toimintaa, musiikki- ja teknologiapainotusten toteutumista sekä takaavat opiskelijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa.

Vuosaaren alueella on toivottu painotusta asukkaiden kokeman asukasviihtyvyyden parantamiseen ja asukasosallisuuden kasvattamiseen sekä kaupungin tasolla alueellisen eriarvoistumisen ja siihen liittyvien sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisyyn. Alueella on pulaa sekä liikuntapaikoista että muista harrastustiloista. Lukion tilajärjestelyt mahdollistavat tilojen laajan asukaskäytön. Rakennukseen pyritään sijoittamaan muun muassa työväenopiston ja liikuntaseurojen toimintaa sekä taiteen perusopetusta. Lisäksi lukiorakennus palvelee alueen asukkaiden koontumistilana.

Hankkeen sijainti

Vuosaaren metroaseman ympäristöä suunnitellaan Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti monipuoliseksi ja kävelypainotteiseksi keskustamaiseksi alueeksi. Vuosaaren lukio sijoittuu liikenteellisesti ja toiminnallisesti keskeisesti metroaseman ja urheilutalon välissä olevalle tyhjälle tontille osaksi käveltävää ja elämyksellistä keskustaympäristöä. Rakennus toteutetaan korkeampana kuin nykyinen lukiorakennus osana tiivistyvää keskusta-aluetta. Sisäänkäyntitason alla Tyynylaavantien tasossa kulkee ajoyhteys talon kellarikerroksessa sijaitsevaan pysäköinti- ja huoltotilaan sekä huoltoajoyhteys pohjoispuolella sijaitsevalle urheilutalolle. Näin liikenne ei aiheuta häiriöitä jalankululle rakennuksen sisäänkäyntitasolla. Sisäänkäyntitaso tehdään kansi-rakenteena, jonka yhteydessä on rakennusta sivuavien Mosaiikkiraitin ja -kujan toteutus.

Uusi toteutusmuoto

Helsingin kaupungin vuosien 2017–2021 kaupunkistrategian mukaisesti Vuosaaren lukiohankkeessa toteutetaan korkeatasoista arkkitehtuuria ja rakentamisen korkea laatu luo kaupunginosalle vahvaa identiteettiä ja imagoa. Valmisteilla olevan kiinteistöstrategian tavoitteena on kiinteistökannan laadun parantaminen, laaturiskien hallinnan parantaminen, sisäilmaongelmien vähentäminen ja tilatehokkuuden edistäminen.

Vuosaaren lukio on Helsingin ensimmäinen elinkaarimallilla toteutettava hanke. Tilaajana on Helsingin kaupunki. Rakennus tulee kaupungin omistukseen, mutta hankkeen toteuttaja eli palveluntuottaja vastaa lukiorakennuksen suunnittelun, rakentamisen ja 20 vuoden ylläpitopalvelun toteuttamisesta. Sopimuskausi jakautuu investointijaksoon ja palvelujaksoon. Tilaaja vastaa rakentamisen rahoituksesta ja maksaa palveluntuottajalle palvelumaksua, jonka määrä perustuu kohteen tilojen käytettävyyteen ja palvelutasoon.

Palveluntuottaja suunnittelee ja toteuttaa kohteeseen ratkaisuja, joiden avulla taataan kohteen käytettävyys asetettujen tavoitteiden mukaisesti kustannustehokkaasti. Palveluntuottaja vastaa siitä, että kohteen kunto,

04.03.2019

Asia/8

olosuhteet ja tekninen jäännösarvo ovat palvelusopimuksen mukaiset 20 vuoden palvelujakson aikana ja sen päättyessä. Elinkaarimallissa siirretään riskejä palveluntuottajan vastuulle. Vastuu kattaa suunnitteluun, rakentamiseen sekä ylläpitoon liittyvät tekniset riskit, joihin sisältyy myös olosuhteisiin liittyvät riskit kuten kiinteistöstä aiheutuvat sisäilmaongelmat.

Elinkaarimallin hyödyt perustuvat suurilta osin riskienhallinnan tehokkuuteen ja tarkoituksenmukaiseen vastuiden siirtoon. Hankkeesta on tehty riskiarvio, johon sisältyy noin 60 erilaista riskiä, sisältäen muun muassa vuotavan vesikaton ja rakennusaikaisten häiriöiden riskit. Riskiarvion laskennallinen kokonaisriskimäärä on noin 5 milj. euroa. Oman toteutuksen verrokkihankkeessa tilaaja kantaa näistä riskeistä noin 90–95 %. Oman toteutuksen verrokkihankkeessa kokonaisriskimäärästä toteutuu 20 vuoden aikana arviolta keskimäärin 25–35 %. Elinkaarihankkeessa palveluntuottajalle siirretyt riskit koko hankkeen elinkaaren aikana ovat noin 4,3 milj. euroa.

Vaikutukseltaan suurimmat palveluntuottajalle siirretyt riskit elinkaarimallissa ovat peruskorjausten laiminlyönnin riski (2,4 milj. euroa), kiinteistöpalvelujen laadusta johtuva kiinteistön käytettävissä oloon liittyvä riski (0,25 milj. euroa) sekä lisä- ja muutostyöriski (0,24 milj. euroa).

Elinkaarimallissa rakennuksella on käytettävyyystakuu. Palvelussopimuksessa ja sen liitteissä on määritelty käytettävyyteen liittyen muun muassa kohteen käyttöaste (aikoja ja henkilömääriä), mitä palveluja käytön aikana toteutetaan, ja millä laadulla ne toteutetaan, vastuukysymyksiä sekä käytettävyyteen liittyviä vaatimuksia ja sanktioita.

Lisäksi rakennukselle määritellään tarkka kunto, jossa kohde luovutetaan palvelujakson jälkeen tilaajalle. Palvelujakson jälkeen rakennuksen kunto on noin 85 % uudesta johtuen rakennuksessa toteutettavasta jatkuvasta ylläpidosta ja 20 vuoden pts-ohjelmasta (pitkän tähtäimen suunnitelma).

Elinkaarihankkeen palveluntuottajan hankinta

Hanke toteutetaan kilpailullisella neuvontamenettelyllä. Tarjoajien kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen tarjoajat ovat jättäneet lopulliset tarjoukset, jotka kaupunki on arvioinut tarjouspyynnöissä annettujen vertailuperusteiden mukaisesti.

Tarjoukset pisteytettiin käyttäen valintaperusteena parasta hinta-laatusuhdetta, jossa laatu sai painoarvon 50 % ja hinta painoarvon 50 %. Tarjousten laatuvertailu perusteluineen on esitetty liitteessä 3. Vertailuperusteiden pääkohdat ovat suunnitteluratkaisun arviointi (toiminnallisuus, arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset ratkaisut, ekologisuus ja

ympäristötavoitteet) sekä toteuttamisen arviointi (suunnittelu ja rakentaminen, ylläpito ja palvelut sekä pts-suunnitelma).

Hinnan arviointiperusteena käytettiin tarjoushinnan nykyarvoa, jonka vertailu on esitetty liitteessä 4. Saatujen tarjousten kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailu suoritettiin tarjouspyynnön mukaisella kaavalla. Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous on vertailun perusteella YIT Suomi Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymän tarjous.

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti 7.2.2019 § 20 valita elinkaarihankkeen toteuttajaksi eli palveluntuottajaksi YIT Suomi Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymän, jonka tarjous on tarjouspyynnössä määriteltyjen kriteerien perusteella hinta-laatusuhteeltaan paras.

Verrokkilaskelma

Hankkeesta laadittiin ennen tarjousten saapumista verrokkilaskelma, jossa laskettiin hankkeen odotettu elinkaarikustannus normaalina kaupungin toteuttamana hankkeena. Kustannusarvioihin sekä riskiarviointiin perustuvat verrokkilaskelman kustannukset muodostuivat seuraavasti verrattuna parhaaseen tarjoajan tarjoushintaan:

- Rakentaminen (sisältäen arvioitu PIMA-kustannus): 27 000 000 euroa (tarjoushinta 24 021 070 euroa)
- Kiinteistöpalvelut (sisältäen muun muassa isännöinti, kiinteistönhoito, siivous, ulkoalueiden hoito, käyttäjäpalvelut) ja laskennallinen energia-kustannus yhteensä 20 vuotta 2018 hintatasossa: 10 600 000 euroa (tarjoushinta 9 344 360 euroa)
- PTS-suunnitelman mukaiset investoinnit yhteensä 20 vuotta 2018 hintatasossa: 2 900 000 euroa (tarjoushinta 1 999 800 euroa)
- Palveluntuottajalle siirrettävien riskien odotusarvoinen nettovaikutus yhteensä 20 vuotta 2018 hintatasossa: 4 100 000 euroa (riskien siirto sisältyy tarjoushintaan)

Kustannukset yhteensä 44 600 000 euroa (tarjoushinta 35 365 230 euroa)

Parhaan tarjoajan tarjoushinta on elinkaarikustannuksiltaan noin 20 % edullisempi kuin verrokkilaskelman mukainen elinkaarikustannus.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on 6 802 brm², 5 780 htm², 5 141 hym².

Rakentamiskustannukset

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

04.03.2019

Asia/8

Hankkeen enimmäiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 28 000 000 euroa (4 116 euroa/brm²) marraskuun 2018 kustannustasossa. Kustannus sisältää lisä- ja muutostyövarausta 2 436 000 euroa ja tilaajan kustannuksia 2 000 000 euroa. Investoinnin kustannukset oppilasta kohden ovat 31 111 euroa.

Hankkeen yhteydessä on pyydetty arvio pilaantuneisiin maa-alueisiin liittyvistä kustannuksista, joka on yhteensä 557 070 euroa. Näistä arviolta 92 070 euroa on palveluntuottajalle maksettavia kuljetuskustannuksia sekä 465 000 euroa käsittelymaksuja.

Ylläpitokustannukset

Palvelujakson (20 vuotta) aikaisten kiinteistöpalveluiden (isännöintipalvelut, kiinteistönhoitopalvelut, ulkoalueiden ylläpito sekä siivouspalvelut) vuosihinta on yhteensä 422 488 euroa (kiinteistön ylläpitoindeksi marraskuun 2018 tasossa ilman energiakustannusten osuutta).

PTS-suunnitelman mukaisten toimenpiteiden laskennallinen kattohinta palvelujaksolla (20 vuotta) on 1 999 800 euroa (rakennuskustannusindeksi marraskuun 2018 tasossa). Palveluntuottaja vastaa omalla riskillään PTS-kustannukset ylittävästä osuudesta.

Lisäksi tulevat energiakustannukset (joissa kulutusvastuu on palveluntuottajalla) kiinteistösähkön, valaistussähkön ja kaukolämmön osalta arvio on 44 730 euroa vuodessa (kaupungin määrittämällä yksikköhinnoina laskettuna). Näiden lisäksi käyttäjäsähkö, veden kulutus sekä veden lämmitykseen kuuluva energia.

Tilakustannus käyttäjälle

Hankkeen investointikustannuksen enimmäishinnan perusteella tilahankeohjeen mukaisesti laskettu pääomavuokra on 22,09 euroa/htm²/kk. Kun elinkaarihankkeen palvelukaudelle annetun ylläpitokustannusten sekä arvioitujen energia- ja jätekustannusten mukaan lasketaan ylläpitoavuokra, on sen arvio 7,04 euroa/htm²/kk. Ylläpitoavuokra sisältää normaalista ylläpitoavuokrasta poiketen siivouksen (noin 2 euroa htm²/kk) ja kohdevastaavan (noin 1,5 euroa htm²/kk). Tällä hetkellä suoraan omistetuissa kohteissa on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan maksama siivouskustannus noin 2,5–3,0 euroa/htm²/kk. Neliövuokran perusteena on 5 780 htm².

Kohdevastaavan tehtäviin sisältyy normaalien vahtimestaritehtävien lisäksi käyttäjäpalvelun tehtäviä. Käyttäjä on määrittelyt käyttäjäpalvelun tarpeen kohteessa normaalia korkeammaksi tilojen laajan kansalais- ja yhteiskäyttöasteen vuoksi. Kohdevastaavan tehtäviin ei sisälly kiinteistön kunnossapitotehtäviä.

Lopullinen vuokra lasketaan hankkeen toteutuneiden kustannusten mukaan hankkeen valmistuttua. Valmisteilla olevan kiinteistöstrategian mukaan sisäisen vuokran malli tullaan uudistamaan hankkeen aikana. Nykyinen sisäisen vuokran lineaarinen malli perustuu rakennuksen kulumismalliin, jonka mukaan rakennuksesta kuluu 30 vuodessa 70 %. Elinkaarimallissa palveluntuottaja vastaa siitä, että tekniset luovutuskuntovaatimukset täyttyvät. Elinkaarimallin luovutuskuntovaatimus 20 vuoden jälkeen on noin 80–85 % riippuen rakennusosasta ja järjestelmästä. Tämä on noin 20 % suoraan omistettujen normaalilla ylläpidolla ilman PTS-korjauksia kulumaa korkeampi.

Nykyisen lukion vuokra on 92 208 euroa kuukaudessa, 1 106 496 euroa vuodessa (14,08 euroa/htm²/kk). Vuokranmaksun perusteena on 6 548 htm².

Väistötilat

Uudisrakennuksen sijoittaminen toiselle tontille mahdollistaa lukion toiminnan jatkumisen keskeytymättömästi siihen saakka kunnes uusi rakennus valmistuu, jolloin väistötiloja ei tarvita.

Hankkeen rahoitus

Rakennus toteutetaan elinkaarimallilla kaupungin suoraan omistukseen.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosille 2018–2023 hankkeelle on varattu määrärahaa yhteensä 30,3 milj. euroa vuosille 2019–2021. Esirakentamistöille tontin puhdistamiseksi on lisäksi varattu 2,6 milj. euroa. Yleisten alueiden kustannukset eivät sisälly elinkaarihankkeeseen.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Kilpailullisella neuvottelumenettelyllä valittu elinkaarihankkeen palveluntuottaja vastaa hankkeen suunnittelusta, toteutuksesta ja ylläpidosta seuraavan 20 vuoden palvelujakson ajan. Kokonaistoteutukseen sisältyy tilaajan optio hankkia hankealueeseen sisältyvien katualueiden (Mosaiikkiraitti ja Mosaiikkikuja) suunnittelu- ja toteutus. Yleiset alueet eivät kuulu elinkaarivastuun mukaiseen ylläpitoon.

Hankkeen toteutussuunnittelu jatkuu tavoitteellisesti heti hankepäätöksen jälkeen, rakentaminen alkaa tontin puhdistustöillä kesällä 2019 ja tilat valmistuvat toukokuussa 2021.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

04.03.2019

Asia/8

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 12.2.2019 antanut hankesuunnitelma puoltavan lausunnon ja todennut lausuntonaan, että hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Lausunnon mukaan oppimistilojen suunnittelussa tulee kuitenkin edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Erityisesti ääneneristyksen ja -vaimennuksen huolellinen toteutus tulee varmistaa. Myös valaistukseen tulee kiinnittää huomiota, sillä toimivalla valaistuksella tuetaan monipuolisia työskentelyasentoja ja edistetään turvallisuutta. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen kustannusseurannan, suunnittelun ohjauksen ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajan. Näillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava. Hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida opettajien ja opiskelijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma Vuosaaren uusi lukio 24.1.2019
- 2 Vuosaaren lukio Hankesuunnitelman liitteet 24.1.2019
- 3 Vuosaaren lukio Laatuarviointi
- 4 Vuosaaren lukio kokonaistaloudellinen arviointi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.02.2019 § 14

HEL 2017-013212 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 24.1.2019 päiväystä Vuosaaren lukion elinkaarihankkeena toteutettavaa uudisrakennusta koskevasta hankesuunnitelmasta ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Oppimistilojen suunnittelussa tulee kuitenkin edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Erityisesti ääneneristyksen ja -vaimennuksen huolellinen toteutus tulee varmistaa. Myös valaistukseen tulee kiinnittää huomiota, sillä toimivalla valaistuksella tuetaan monipuolisia työskentelyasentoja ja edistetään turvallisuutta. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen kustannusseurannan, suunnittelun ohjauksen ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajalta. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on esitelty työsuojelulle 6.2.2019. Työsuojelun lausunto (liite 3) huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida opettajien ja opiskelijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä.

Käsittely

12.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli johtava arkkitehti Vera Schulman.

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään lausuntoehdotuksen loppuun:

“Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida opettajien ja opiskelijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä.”

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Vesa Korkkulan tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Viivi Snellman, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22378
viivi.snellman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 07.02.2019
§ 20

HEL 2017-013212 T 10 06 00

Eesitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle Vuosaaren uuden korvaavan lukion 24.1.2019 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 6 802 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 28 miljoonaa euroa marraskuun 2018 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti valita elinkaarihankkeen toteuttajaksi eli palveluntuottajaksi YIT Suomi Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymän, jonka tarjous on tarjouspyynnössä määriteltyjen kriteerien perusteella hinta-laatusuhteeltaan paras. Lisäksi jaosto päätti hyväksyä elinkaarisopimusten hinnan (palveluntuottajalle maksettavat sopimusperusteiset maksut) ehdolla että valtuusto hyväksyy hankesuunnitelman:

- Kiinteä urakkahinta: 23 464 000 euroa
- pilaantuneiden maiden puhdistukseen liittyen kuljetusmaksuja palveluntuottajalle arviolta 92 070 euroa
- Palvelujakson (20 vuotta) aikaisten kiinteistöpalveluiden vuosihinta (isännöintipalvelut, kiinteistönhoitopalvelut, ulkoalueiden ylläpito sekä siivouspalvelut): yhteensä 422 488 euroa marraskuun 2018 hintatasossa

04.03.2019

Asia/8

- PTS-suunnitelman mukaisten toimenpiteiden laskennallinen kattohinta palvelujaksolla (20 vuotta): 1 999 800 euroa marraskuun 2018 hintatasossa.

C

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa teknisen johtajan allekirjoittamaan väliaikaisen suunnittelusopimuksen, jonka perusteella voidaan jatkaa hankkeen suunnittelua odottamatta hankesuunnitelman hyväksymistä.

D

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa teknisen johtajan allekirjoittamaan elinkaarihankkeen sopimukset (puite-, palvelu- ja urakkasopimuksen) hankesuunnitelman hyväksymispäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

25.01.2018 Ehdotuksen mukaan

11.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Arja Törmä, projektinjohtaja, puhelin: 310 20458
arja.torma(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

04.03.2019

Asia/9

§ 153

Kaupunginhallituksen aamukoulukokoukset syyskaudella 2019

HEL 2019-001395 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kokoontua syyskaudella 2019 aamukouluiksi kutsuttuihin kokouksiinsa kaupunginhallituksen istuntosalissa kaupungintalolla torstaisin klo 8.00 seuraavasti:

- 22.8.2019
- 3.10.2019
- 7.11.2019
- 5.12.2019

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan toimitielin kokoontuu päättämääränsä aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan ennen kokouskutsun lähettämistä.

Kaupunginhallitus on 17.9.2018 § 595 päättänyt vuoden 2019 kokousajoistaan. Tämän lisäksi pidetään aamukouluiksi kutsuttuja kokouksia, joissa käsitellään kaupungin yleiseen kehitykseen, hallintoon tai muuhun ajankohtaiseen asiaan liittyviä laajoja kokonaisuuksia.

Kaupunginhallituksen kokouskutsu lähetetään sähköisesti neljä päivää ennen kokousta, samalla julkaistaan kokouksen esityslista yleisessä tietoverkossa. Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen ko-

04.03.2019

Asia/9

kouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta, jolle toimitella toisin päätää.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja siihen liitettynä oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 154

Helsingin merellinen strategia ja toimintaohjelma

HEL 2018-006014 T 00 04 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 11.3.2019 saakka.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli projektipäällikkö Minttu Perttula. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 11.3.2019 saakka Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan Helsingin kaupungin merellisen strategian ja toimintaohjelman ohjeellisena asiakirjana kaupunkistrategiassa 2017–2021 asetettujen Helsingin merellisyyttä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus kehottaa käynnistämään tarvittavat toimenpiteet ja edellyttää, että toimialat ja liikelaitokset suuntaavat toimintaansa strategian mukaisesti kulloinkin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Esittelijän perustelut

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsingin merellinen sijainti on osa kaupungin perusluonnetta ja -olemusta. Helsingiläisten virkistysmahdollisuuksien edistämiseksi, matkailupalvelujen kehittämiseksi ja kaupungin yleisen vetovoiman vahvistamiseksi laaditaan merellinen strategia, jossa haetaan keinoja mm. merellisten kohteiden saavutetta-

vuuden parantamiseen, saariston palvelujen kehittämiseen ja merellisten tapahtumien edistämiseen.

Merellisen strategian valmistelua ovat ohjanneet kaupunkistrategian merellisyyttä koskevat tavoitteet. Kaupunkistrategian mukaan merellisyyttä on hyödynnettävä nykyistä paremmin kaupungin vetovoimatekijänä. Helsingin saaristosta tulee tehdä entistäkin houkuttelevampi matkailu- ja virkistyskohde ja lähisaariston avaamista yleiseen käyttöön jatketaan. Helsinkiin luodaan saaristoa hyödyntävä, kansainvälinen julkisen taiteen biennaali. Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan.

Helsingin kaupunkistrategiaa pannaan täytäntöön muun muassa strategian kärkihankkeilla, joista yksi on Helsingin merellinen strategia ja toimintaohjelma. Merellisen strategian ja toimintaohjelman luonnosta on käsitelty kaupunginhallituksen elinkeinojaostossa 11.6.2018.

Helsingin merellisessä strategiassa määritellään merellisen kehittämisen tavoitteet ja toimintaohjelmassa on kuvattu toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi. Strategian tavoitteet ja niitä toteuttavat toimenpiteet on laadittu yhteistyössä eri toimialojen ja kumppanien kanssa.

Toimintaohjelman toimenpiteet perustuvat keväällä 2018 toteutettuun taustakartoitukseen, joka on oheismateriaalina. Taustakartoituksessa kerättiin yhteen kaupungin vireillä olevat suunnitelmat, hankkeet ja muut aloitteet, jotka kytkeytyvät merelliseen kehittämiseen. Aloitteita löytyi kaupungin sisältä yhteensä 55 kappaletta. Lisäksi kartoitettiin kaupunkilaisten uusia ideoita merellisyyden edistämiseksi, jonka tuloksena kaupunkilaisilta saatiin noin 500 merellisyyteen liittyvää ideaa ja toivetta.

Toimenpideohjelman lopulliset sisällölliset painotukset on tehty kaupungin ja keskeisten sidosryhmien edustajien muodostamassa ohjausryhmässä. Toimintaohjelman toteutus tapahtuu kaupungin eri toimialoilla ja yhteistyössä muiden sidosryhmien, kuten muiden kaupungin merellisillä alueilla vaikuttavien julkisten maanomistajien ja yrittäjien kanssa.

Merellinen strategia ja merellisen kehittämisen tavoitteet

Merellisessä strategiassa asetetaan Helsingin merelliselle kehittämislle vuosina 2018–2030 seuraavat tavoitteet:

1) Helsinki on vetovoimainen ja toimiva merikaupunki

Merellisten alueiden kehittämisen tavoitteena on helpottaa kaupunkilaisten ja vierailijoiden pääsyä rannoille ja saariin sekä parantaa saari-kohteiden virkistyskäyttömahdollisuuksia, palveluita ja vesiliikenneyhteyksiä.

Tavoitteena on yksi merellinen Helsinki, jonka pitkän tähtäimen kehitystä kaupunki kumppaneineen ohjaa ja jossa saaristo, rannikko ja meri toimivat alustana kokeiluille ja uutta luovalle elinkeinotoiminnalle. Lisäksi tavoitteena on saariston tähtikohteiden majoituskapasiteetin merkittävä nosto ja ympärivuotiset palvelut.

Kansainvälisesti ainutlaatuisia tapahtumia järjestetään merellisessä ympäristössä. Lähitulevaisuuden mittavin tapahtuma on vuonna 2020 järjestettävä nykytaiteen Helsinki Biennaali, jonka päätapahtumapaikka on Vallisaari.

Kaupungin sisäistä yhteistyötä tiivistetään merellisissä asioissa niin, että toiminta on entistä yhtenäisempää. Yhteistyötä ja vuoropuhelua lisätään myös merellisen Helsingin rakentamisen kannalta olennaisten sidosryhmien kanssa.

2) Merelliset palvelut ja virkistymismahdollisuudet ovat kaikkien ulottuvilla

Merellisiä virkistyskohteita suunnitellaan siten, että jokainen helsinkiläinen pääsee nauttimaan niistä. Suunnittelussa otetaan huomioon terveyden ja hyvinvoinnin sekä helsinkiläisten liikkumisen lisäämisen strategiset tavoitteet. Pääsyä rannoille ja saariin helpotetaan julkisella liikenteellä tai omaa venettä käyttäen. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään tulevaisuudessa yhä paremmin merellisissä palveluissa.

Kestävyyttä ja pitkän tähtäimen suunnittelua vahvistetaan merellisissä toiminnoissa muuan muassa saariston huollon toimivuuden varmistamiseksi. Rannoilla ja saaristossa on tulevaisuudessa nykyistä enemmän erilaisia palveluita ja toimintaa, joita sinne hyvässä yhteistyössä kaupungin kanssa tuottavat yrittäjät ja yhteisöt. Yritysyhteistyö merellisten toimijoiden kanssa tähtää palveluiden parantamiseen sekä aiempaa yhtenäisempään markkinointiin ja saariston kokonaisvaltaisempaan kehittämiseen. Saaristomatkailussa panostetaan volyymin sijaan kestävyteen, monipuolisuuteen ja saariston tarjoamiin laadukkaisiin paikalliselämyksiin.

3) Helsinki vaalii meriluontoaan

Helsingin merellisyyden kehittäminen toteutetaan herkän saaristoluonnon, ainutlaatuisen Itämeren ja monikerroksisen kulttuuriperinnön ehdoilla.

Ympäristönäkökulmat huomioidaan myös niiden tarjoamien mahdollisuuksien kautta, mikä merkitsee muun muassa uudentyyppisen liiketoiminnan ja tuoteinnovaatioiden mahdollistamista. Tutkimustuloksia luonnon hyvinvointi- ja terveysvaikutuksista seurataan ja niitä sovelletaan merelliseen virkistystoimintaan. Merellisen luonnon hyvinvointivaikutukset ja niiden tuotteistus tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia helsinkiläisten arjen hyvinvoinnille.

Merellistä strategiaa toteuttavat toimenpiteet

Osa merellisen strategian todeksi tekevästä toimenpiteistä on jo alettu toteuttaa osana toimialojen perustoimintaa. Maankäytön suunnittelun ja luontoarvokartoituksen avulla saaret on luokiteltu ja valittu saariston kehitettävät tähtikohteet. Samalla on käynnistetty vesiliikenteen, huolto- liikenteen sekä teknisen huoltoverkoston yleissuunnittelu. Saaristokoh- teiden tunnettavuutta lisätään ja saavutettavuutta parannetaan muun muassa niin, että vesiliikenteen aikataulut löytyvät HSL:n reittioppaasta vesiliikennekaudella 2019. Saariston asemakaavoitus etenee itäisen saariston, Vallisaaren ja Kuninkaansaaren sekä Isosaaren Kuivasaaren ja Merisataman saarten osalta. Kauppatorin monikäyttöisyyttä parannetaan ja opastusta selkeytetään. Yhteistyötä vahvistetaan muun muassa perustamalla merellisten yrittäjien verkosto. Merellisiä palveluita digita- lisoidaan muun muassa Vene Helsingissä -hankkeessa.

Tulevista toimenpiteistä merkittävimpinä voidaan mainita muun muassa Vallisaareen ja Kuninkaansaareen toteutettava kansainvälinen julkisen taiteen Helsinki Biennaali, joka järjestetään ensimmäisen kerran kesäl- lä 2020. Vasikkasaarta kehitetään virkistyskäyttöön niin, että saari on turvallisesti ja kestävästi käytettävissä jo kesällä 2019. Toimenpiteissä on myös Vasikkasaaren asemakaavan jatkosuunnittelu ja toteutus, jo- hon liittyy myös Vallisaaren ja Vasikkasaaren liittämiseen yhdyskunta- tekniikkaan. Näin Kruunuvuorenselälle saadaan kaksi saariston virkis- tuskäyttöä ja matkailua palvelevaa saarta samaan kokonaisuuteen Suomenlinnan ja Lonnan kanssa. Vesiliikennettä kehitetään yhä asia- kaslähtöisemmäksi ja ekologisemmaksi. Toimivaa ja yhdessä kehitet- tyä huoltoverkostoa tarvitsevat kaikki saariston toimijat, ja toimintaoh- jelmaan sisältyy saariston huoltoverkoston suunnittelu ja toteutus.

Helsinki on myös noin 50 000 veneilyharrastajan kotisatama. Kaupun- gin palveluita veneilijöille kehitetään toimivammiksi yhteistyössä muun muassa venekerhojen kanssa. Veneilyn harrastajien palveluita paran- netaan ja talvisäilytyspaikkojen riittävyys varmistetaan.

Alustavien arvioiden perusteella merellisessä strategiassa ja toimintaohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen maksaisi noin 5-15 milj. euroa vuodessa. Tarvittavien investointien alustava kustannusarvio on yhteensä noin 15-30 milj. euroa vuosina 2019-2022. Esitetyt kustannukset ovat vielä arvioita, jotka tarkentuvat suunnittelun edetessä. Myös kustannusten kohdentuminen kaupungin sisällä tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Liitteet

1 Merellinen strategia ja toimintaohjelma

Oheismateriaali

1 Merellinen strategia, projektisuunnitelma
2 Merellinen Helsinki, strategian taustakartoitus, loppuraportti
3 Helsingin merelliseen kehittämiseen liittyvät selvitykset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 11.06.2018 § 37

HEL 2018-006014 T 00 04 01

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi tilannekatsauksen Helsingin merellisen strategian ja siihen liittyvän toimintaohjelman laatimisesta.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.03.2019

Asia/10

11.06.2018 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli erityisasiantuntija Ulla Tapaninen.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi
Ulla Tapaninen, erityisasiantuntija, puhelin: 0505258131
ulla.tapaninen(a)hel.fi

04.03.2019

Asia/11

§ 155

Johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arviointi: akateeminen arviointitutkimus

HEL 2017-013292 T 00 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin akateemisesta arviointitutkimuksesta.

Kaupunginhallitus myönsi vuoden 2019 talousarvion kohdasta 13001 Kaupunginhallituksen käyttövarat, projekti 1040201066

- enintään 205 000 euroa ajalle 1.3.2019–31.12.2019 kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle käytettäväksi uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin akateemista arviointitutkimusta varten.

Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että nyt päätettävän akateemisen arviointitutkimuksen kokonaiskustannukset vuosina 2019–2021 ovat 491 500 euroa. Vuosien 2020 ja 2021 talousarvion valmistelussa varaudutaan akateemisen arviointitutkimuksen kustannuksiin.

Käsittely

Esteelliset: Tommi Laitio, Thomas Wallgren

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sakari Uutela, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus päätti 5.2.2018 (§ 81), että kaupunki tilaa uudesta johtamisjärjestelmästä ja toimialamallista akateemisen tutkimuksen. Perusteluissaan kaupunginhallitus totesi seuraavaa:

"Helsingin johtamisuudistuksessa on kyseessä kansallisesti erittäin merkittävä ja historiallinen muutos suomalaisen kunnallisalan hallinnon näkökulmasta. Kyseessä on käytännössä Suomen suurin fuusio, kun arviolta 30 virastoa lakkasivat uudistuksen yhteydessä toimimasta ja niiden tilalle perustettiin neljä toimialaa. Tämän lisäksi siirryttiin pormestarihallintamalliin, jonka tarkoituksena oli vahvistaa Helsingin kaupunginvaltuuston asemaa. Uudistuksen historiallisuuden näkökulmasta on tärkeää, että johtamisuudistuksen arviointi on avointa ja julkista ja että se täyttää tieteellisen arviointitutkimuksen kriteerit. Akateemisen arvioinnin pohjalta johtamisjärjestelmää voidaan kehittää tutkimuspohjaisesti ja tarjota tieteelliselle kunnallisalan tutkimukselle merkittävää aineistoa."

Akateeminen arviointitutkimus esitetään toteutettavaksi tutkimus- ja kehittämishankkeina, joiden toteuttajina ovat Tampereen yliopisto ja Helsingin yliopisto.

Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu toteuttaa kokonaisvaltaisen arviointitutkimuksen vuosina 2019–2021 kaupunginhallituksen 5.2.2018 tekemän päätöksen mukaisesti. Arviointitutkimuksen tehtävänä on tuottaa kokonaisarviointi ja -näkemys Helsingin kaupungin johtamismallin vaikutuksista.

Helsingin yliopiston arviointitutkimus täydentää Tampereen yliopiston tutkimusta keskittymällä tiettyyn myöhemmin täsmennettävään toimialaan tai muuhun johtamisuudistuksen kannalta merkittävään teemaan tai ilmiöön.

Esittelijän perustelut

Johtamisuudistuksen arviointikokonaisuus

Helsingin kaupungilla on meneillään laaja johtamisuudistuksen arviointikokonaisuuden toteutus. Se koostuu eri projekteista. Seuraavassa on avattu lyhyesti arviointikokonaisuutta.

Johtamisuudistuksen arviointikokonaisuuden johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Johtamisuudistuksen arviointikokonaisuudesta kaupungin johtoryhmässä vastaa rahoitusjohtaja Tuula Saxholm.

Johtamisuudistuksen arviointikokonaisuuden vetäjänä on strategiapäällikkö Marko Karvinen.

Johtamisuudistuksen arviointikokonaisuus koostuu seuraavista arvioinneista:

Alaprojekti 1: johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arviointi (kaupunginhallituksen päätös 5.2.2018)

1. KPMG Oy:n toteuttama arviointi ja
2. Hankenin (Svenska handelshögskolan) toteuttama etnografinen tutkimus. Hankenin toteuttama tutkimus on myös akateemista tutkimusta.

Alaprojekti 2: Akateeminen arviointitutkimus

Kaupunginhallitus päätti 5.2.2018, että kaupunki tilaa uudesta johtamisjärjestelmästä ja toimialamallista akateemisen tutkimuksen.

Alaprojekti 3: henkilöstökokemuksen arviointi

Ei erillistä arviointia. Henkilöstökokemusta arvioidaan sekä Kunta 10 - tutkimuksessa että työterveyskyselyssä. Nämä toteutetaan vuorovuosin.

Alaprojekti 4: Osallisuus- ja vuorovaikutusmallin arviointi

Ei erillistä arviointia.

Kaupunginhallituksen 13.11.2017 § 1047 mukaisesti toimialalautakunnat raportoivat osallisuuden toteutumisesta kaupunkistrategian arvioinnin yhteydessä valtuustokauden puolella välissä.

Osallisuusmalli arvioidaan valtuustokauden aikana sekä avoimissa asukastilaisuuksissa että kaupunginhallituksessa. Samalla kaupunginhallitus kehotti toimialalautakuntia samassa yhteydessä osaltaan raportoimaan osallisuuden toteutumisesta.

Arvioinnin yhteydessä kaupunginhallitus päättää tarvittavista toimita osallisuusmallin jatkokehittämiseksi ja laajentamiseksi.

Kaupunkistrategian seurannassa on mittareita, joilla osallisuuden tavoitteiden etenemistä seurataan.

Alla on kerrottu tarkemmin alaprojekteista 1 ja 2.

KPMG Oy:n toteuttama arviointi

Johtamisuudistuksen arvioinnissa on toteutettu KPMG Oy Ab:n arvioinnin ensimmäinen osa. Arvioinnin väliraportti ilmestyi syyskuussa 2018. KPMG:n toteuttama arviointi on kaksiosainen. Arvioinnin toinen osa toteutetaan keväällä 2019. Arvioinnin loppuraportti valmistuu 30.5.2019.

KPMG:n arvioinnin ensimmäisessä osassa lähetettiin kysely 538 esimiehelle ja saatiin 261 vastausta (49 %). Täydentäviä haastatteluita tehtiin 36 kappaletta ylimmälle johdolle ja kuudelle henkilöstön edusta-

jalle. Kysely lähetettiin myös 238 luottamushenkilölle ja saatiin 61 vastausta (26 %). Täydentäviä haastatteluita tehtiin 25 kappaletta.

KPMG:n kanssa tehdyssä sopimuksessa on optio valtuustokauden 2017–2021 loppuosan arvioinnista. Tästä päätetään erikseen.

Tutkimus- ja kehittämishanke Hankenin kanssa

Kaupunginhallitus päätti 5.2.2018 Hankenin (Svenska handelshögskolan) toteuttamasta arviointitutkimuksesta. Se keskittyy poliittisen johtamisjärjestelmän ja ammatillisen johtamisjärjestelmän arviointiin etnografisin menetelmin kaupunkiympäristön sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialoilla. Arviointitutkimus valmisteltiin yhteistyössä kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Sopimus kaupungin ja Hankenin kanssa on allekirjoitettu. Tutkimus alkoi marraskuussa 2018 ja jatkuu vuoden 2020 loppuun saakka.

Akateeminen arviointitutkimus

Kaupunkistrategiassa todetaan, että Helsingin toimintamalli perustuu mahdollisimman suureen avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen ja että Helsinki on maailman johtava kaupunki julkisen tiedon avaamisessa ja sen hyödyntämisessä.

Helsingin kaupunki haluaa olla myös johtamisuudistuksessaan avoin sekä tarjota ja mahdollistaa kaupunki tutkimusalustana akateemiselle tutkimukselle.

Keväällä ja syksyllä 2018 kartoitettiin joidenkin yliopistojen kiinnostusta osallistua akateemisen tutkimuksen toteuttamiseen. Yliopistot olivat kiinnostuneita. Tämän jälkeen johtamisuudistuksen akateemisen arviointitutkimuksen valmistelua on jatkettu siten, että se on tarkoitus toteuttaa tutkimus- ja kehittämishankkeina. Tutkimus- ja kehittämishankkeen periaatteena on, että toteutettava tutkimus on avointa, tutkimustulokset julkisia ja että niitä voidaan hyödyntää laajasti.

Hankekokonaisuus on aluksi kaksivuotinen ja kestää vuoden 2021 alkuun. Tämä edellyttää määrärahojen vuosittaista sitomista hankkeeseen. Akateeminen arviointitutkimus on tarkoitus rahoittaa kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Akateemisen arviointitutkimuksen toteuttajina ovat Tampereen yliopisto ja Helsingin yliopisto.

Tutkimus- ja kehittämishankkeet

Tutkimus- ja kehittämishanke Tampereen yliopiston kanssa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu tarjoaa kokonaisvaltaisen tutkimuspaketin vuosille 2019–2020 kaupunginhallituksen 5.2.2018 tekemän päätöksen mukaisesti.

Tampereen yliopiston arviointitutkimuksen tehtävänä on tuottaa kokonaisarviointi ja -näkemys Helsingin kaupungin johtamismallin vaikutuksista. Tutkimuksessa arvioitavaa kokonaisuutta lähestytään kahdesta näkökulmasta. Arvottamisessa eli arviointikriteerien määrittämisessä käytetään 1) tavoiteperusteista sekä 2) kehittämisorientoitunutta lähestymistapaa.

Seuraavassa on esitetty muutama keskeinen kohta Tampereen yliopiston ehdotuksesta.

Tavoiteperusteisen arvioinnin lähtökohtana ovat seuraavat kaupunginvaltuuston uudistukselle asettamat tavoitteet:

- Kuntavaalitulokset heijastuu suoremmin kaupungin johtamiseen
- Demokraattinen päätöksenteko ja sen vaikuttavuus paranevat
- Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen rooli kaupungin johtamisessa vahvistuvat.

Uudistuksen tavoitteet kohdistuvat siis a) poliittisen ja ammatillisen johtamisen kokonaisuuden toimivuuteen (valtuuston ja hallituksen sekä pormestarin ja apulaispormestarien rooli ja suhde toimialoihin, johtamisen kokonaistehokkuus kaupungin toimintojen eri osa-alueilla) ja b) demokratian kehittämiseen (kansalaisosallistuminen ja poliittinen päätöksenteko).

Uudistuksen tärkeimmiksi keinoiksi on valittu pormestarihallinnon toteuttaminen, toimialamallin käyttöönotto ja siihen liittyvät johtamismuutokset (mm. kaupungin johtoryhmän perustaminen, kansliapäällikön asema), sekä osallisuus- ja vuorovaikutusmallin luominen (kaupunkilaisten tiedon ja osaamisen entistä parempi hyödyntäminen päätöksenteossa, yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen, esim. osallistuvan budjetoinnin lisääminen).

Kehittämisorientoituneen arvioinnin perustana käytetään julkisjohtamisen tutkimuksesta nostettavia tulevaisuusorientoituneita näkökulmia siihen, mitä tehokas ja demokraattinen kaupunkihallinta tulevaisuudessa edellyttää. Lähtökohtana ovat seuraavat hyvän kaupunkihallinnan teemat:

- Miten uudistus tukee uudistumiskykyä (esim. kokeilukulttuurin ja kehittämistoiminnan edellytykset)?
- Miten uudistus tukee johtamista (esim. tiedolla johtaminen, älykäs kaupunki, julkisen toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus)?

- Miten uudistus tukee eri toimijoiden osallisuutta kaupungin kehittämisessä (ns. inklusiivista kehitystä ja yhteistoimijuutta)?

Arviointiteemoja ovat:

1. Tavoiteperusteinen arviointi:

1. Poliittisten toimijoiden, valtuuston ja hallituksen sekä pormestarin ja apulaispormestarien rooli ja suhde toisiinsa sekä toimialojen johtamiseen
2. Poliitiikan rooli ja suhde toimialoilla tapahtuvaan valmisteluun sekä operatiivisen johtamisen tehokkuus kaupungin toimintojen valituilla osa-alueilla
3. Kansalaisosallistumisen kehittyminen ja vaikutukset poliittiseen päätöksentekoon ja operatiiviseen toimintaan

2. Kehittämisorientoitunut arviointi

1. Uudistuksen kokonaisuuden vaikutukset kaupungin uudistumiskykyyn (kokeilukulttuuri, innovaatiotoiminta, kehittämishanketoiminta)
2. Uudistuksen kokonaisuuden vaikutukset kaupungin johtamisen uudistumiseen (digitalisaation hyödyntäminen, tietojohtaminen, älykkyys)
3. Uudistuksen kokonaisuuden vaikutukset kaupungin avautumiseen sidosryhmäyhteistyölle (osallisuus, yhteiskehittäminen, alustatalous, ekosysteemit)

Tampereen yliopisto kokoaa arviointitutkimuksen toteuttamiseen monitieteisen, ansioituneen asiantuntijaryhmän. Tutkittavien teemojen päävastuullinen tutkija(t) valitaan myöhemmin.

Pidemmän aikavälin tavoite Tampereen yliopiston kanssa on tiiviin ja pitkäjänteisen yhteistyön, strategisen kumppanuuden rakentaminen kuntajohtamisen/kunnallishallinnon johtamisen tutkimiseen.

Tavoitteena on, että yhteistyötä jatketaan myös seuraavalla valtuustokaudelle 2021–2025 tekemällä siitä vuosien 2019–2020 akateemisen arviointitutkimuksen pohjalta uusi kokonaisvaltainen arviointi.

Kumppanuus mahdollistaa monimuotoisempien rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämisen.

Tutkimus- ja kehittämishanke Helsingin yliopiston kanssa

Tutkimus- ja kehittämishankkeessa Helsingin yliopistolle palkataan Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhteisrahoitteinen postdoc-tutkija, jonka palkkamenoista kaupunki kustantaa 40 % ja yliopisto 60 %. Lisäksi yliopisto voi mahdollisesti palkata tutkimusavustajan erikseen määritellyksi ajaksi.

Käytännössä kaupungin kustannukset vuosille 2019–2021 ovat noin 55 000 euroa.

Helsingin yliopiston kanssa toteutettavan yhteistyökonseptin ydin on arvioinnin toteuttava postdoc-vaiheen tutkija, jolla on valtiotieteellisen tiedekunnan organisaatiotutkimuksen ja hallinnontutkimuksen tutkijoista koostuva tukiryhmä. Tukiryhmän jäsenet ovat hallinnon- ja organisaatiotutkimuksen asiantuntijoita, joilla on laaja kokemus arviointitutkimuksesta, Helsingin kaupungin organisaatiosta ja monitasoisesta kunnallishallinnosta. Tukiryhmän kansainvälistä verkostoa voidaan hyödyntää hankkeen aikana.

Tutkimuksen tukiryhmän jäsenillä on mahdollisuus integroida aiheesta kiinnostuneita opinnäytteiden tekijöitä hankkeeseen ja luoda aiheen ympärille jatkuvuutta ja lisääntyvää tutkimusaktiivisuutta. Helsingin yliopistolla on myös lähiajan tavoitteena perustaa aiheen parissa työskentelevä tutkimusryhmä, jonka toiminta kantaisi pitkälle tulevaisuuteen.

Pidemmän aikavälin tavoite Helsingin yliopiston kanssa voi siten olla strategisen ja pitkäjänteisen yhteistyön rakentaminen kuntajohtamisen/kunnallishallinnon johtamisen tutkimiseen.

Palkattavan tutkijatohtorin työ voitaisiin kytkeä laajempaan Helsingin kaupungin, Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston sekä Espoon ja Vantaan kaupunkien Kaupunkiakatemia-yhteistyöhön. Osana Kaupunkiakatemia-yhteistyötä Helsinki, Espoo ja Vantaa rahoittavat jo erillisellä sopimuksella vuosina 2018-2023 eri tieteenalojen kaupunkitutkimuksen tutkijatohtorin tehtäviä Helsingin yliopiston Kaupunkitutkimusinstituutissa ja Aalto-yliopistossa. Myös nämä tutkijatohtorit työskentelevät sovitusti vuorovaikutuksessa kaupunkien kanssa.

Työnjako akateemisessa arviointitutkimuksessa

Tampereen yliopisto tekee kokonaisvaltaisen arviointitutkimuksen kaupunginhallituksen 5.2.2018 tekemän päätöksen mukaisesti.

Myös Helsingin yliopiston arviointitutkimus on kaupunginhallituksen päätöksen mukainen. Sen teema(t) tarkennetaan sen jälkeen, kun Helsingin yliopiston kanssa on rekrytoitu sopiva tutkija. Helsingin yliopiston kanssa voidaan esimerkiksi sopia Tampereen yliopiston tutkimusta

täydentävistä teemoista, keskittymisestä johonkin tiettyyn toimialaan tai johonkin muuhun johtamisuudistuksen kannalta merkittävään teemaan tai ilmiöön.

Tarkemmasta työnjaosta, aikatauluista jne. sovitaan vuoden 2019 alussa. Tämä koskee myös KPMG:tä ja Hankenia.

Akateemisen tutkimuksen kustannukset ja rahoitus

Johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arvioinnin toteuttaminen edellyttää rahoitusta kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Tampereen yliopisto

Tampereen yliopiston tutkimus kohdistuu vuosille 2019–2021 ja sen kustannukset ovat kaupungille ovat 436 500 euroa. Arvioidut kustannukset eri vuosille ovat:

- 2019: 182 000 euroa
- 2020: 218 000 euroa
- 2021: 36 500 euroa

Tampereen yliopiston kanssa toteutettavan tutkimus- ja kehittämishankkeen kustannukset ovat yhteensä 485 000 euroa, josta Helsingin kaupungin osuus on 436 500 euroa ja Tampereen yliopiston osuus on 48 500 euroa.

Helsingin yliopisto

Helsingin yliopiston tutkimus kohdistuu vuosille 2019–2021 ja sen kustannukset ovat kaupungille noin 55 000 euroa. Arvioidut kustannukset eri vuosille ovat:

- 2019: 23 000 euroa
- 2020: 27 500 euroa
- 2021: 4 500 euroa

Helsingin yliopiston kanssa toteutettavan tutkimus- ja kehittämishankkeen kustannukset ovat yhteensä 135 000 euroa, josta Helsingin kaupungin osuus on 55 000 euroa ja Helsingin yliopiston osuus on 81 000 euroa.

Nyt päätettävien arviointien kokonaiskustannukset kaupungille ovat noin 491 500 euroa. Tässä päätöksessä myönnetään rahoitusta vuodelle 2019 yhteensä 205 000 euroa. Talousarvioiden valmistelun yhteydessä varaudutaan uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arvioinnin toteuttamiseen tulevana vuosina näiden arviointien osalta seuraavasti:

- 2020: 245 500 euroa.
- 2021: 41 000 euroa.

Helsingin kaupunki

Akateemisen tutkimuksen rahoituksen lisäksi johtamisuudistuksen arvioinnin toteutus vaatii kaupunginkanslialta, toimialoilta ja liikelaitoksilta henkilöstön työpanosta, joka tehdään osana normaalia virkatyötä. Tämä tarkoittaa mm. osallistumista ohjaus- ja projektiryhmiin, kyselyihin vastaamista, haastatteluihin osallistumista jne. Lisäksi työpanosta kuuluu arviointikokonaisuuden koordinointiin toimialoilla ja sekä erityisesti kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolla. Hieman kustannuksia tulee myös kaupungin tilojen käytöstä.

Akateeminen tutkimus valtuustokaudella 2021–2025

Kaupunginhallituksen 5.2.2018 tekemän päätöksen perustelujen mukaan Helsingin johtamisuudistus on kansallisesti erittäin merkittävä ja historiallinen muutos kunnallisalan hallinnon näkökulmasta. Tätä muutosta on tarpeen arvioida ja tutkia myös seuraavalla valtuustokaudella 2021–2025. Tutkimusta tarvitaan, koska yksi valtuustokausi on varsin lyhyt ajanjakso sekä näin laajan organisaatiomuutoksen että näin laajan johtamisjärjestelmäuudistuksen toimivuuden ja vaikutusten arviointiin.

On tärkeää, että kaupungin johtamisuudistusta ja johtamismallia arvioidaan jatkossakin ulkoisesti. Näin voidaan auttaa sekä luottamushenkilöitä että viranhaltijoita kehittämään kaupungin johtamisjärjestelmää, organisaatiota ja toimintaa myös tulevaisuudessa, kun kaupunki saa käyttöönsä korkeatasoista tutkimustietoa johtamisuudistuksen ja johtamismallin onnistumisesta, toimivuudesta, etenemisestä haluttuun suuntaan sekä sen tavoitteiden saavuttamisesta.

Seuraavan valtuustokauden 2021–2025 arviointi perustuu edelleen kaupunginhallituksen 5.2.2018 tekemään päätökseen. Pääpaino tulee siten edelleen olemaan kaupungin uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arvioinnissa. Siihen voidaan ottaa toimintaympäristön muutosten, uuden kaupunkistrategian, esiin nousevien ilmiöiden jne. mukaan myös muita arviointi-/tutkimuskohteita.

Talousarvioiden valmistelun yhteydessä varaudutaan uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arviointitutkimuksen toteuttamiseen valtuustokaudella 2021–2025.

Tavoitteena on lisäksi, että akateemisen tutkimuksen kustannuksiin selvitetään yhdessä yliopistojen kanssa mahdollisuuksia hankkia ulkopuolista rahoitusta.

04.03.2019

Asia/11

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sakari Uutela, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kapunkiympäristön toimiala
Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveysalan toimiala
Palvelukeskusliikelaitos
Rakentamispalveluliikelaitos
Työterveysliikelaitos
Liikenneliikelaitos
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.03.2018 § 139

Kaupunginhallitus 05.02.2018 § 81

Kaupunginhallitus 29.01.2018 § 49

§ 156

Hallitusten jäsenten palkkioperusteet Asunto Oy Oulunkyläntori 2, Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy, Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisille yhtiöille

HEL 2019-002083 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Asunto Oy Oulunkyläntori 2, Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy, Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo, Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden hallitusten jäsenten palkkioperusteet siten, että Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy kuuluu palkkioryhmään C ja muut edellä mainitut yhtiöt palkkioryhmään D.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 12.3.2018 § 143 hyväksyä kaupungin tytäryhteisöjen ja -säätiöiden yleiset palkkioperusteet siten, että kaupungin tytäryhteisöt ja -säätiöt jaetaan neljään eri ryhmään perustuen kunkin yhteisön tai säätiön osalta hallitustyön vaativuuteen, jota arvioidaan toiminnan luonteen ja laajuuden, liikevaihdon ja taseen loppusumman, henkilöstön määrän sekä muihin asiaan liittyvien näkökohtien kuten yhteisönstrategisen merkityksen perusteella. Samalla kaupunginhallitus päätti eri ryhmiin kuuluvien tytäryhteisöjen ja -säätiöiden hallituksille maksettavien palkkioiden perusteista.

Asunto Oy Oulunkyläntori 2, Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy, Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo, ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimiset yhtiöt ovat tulleet kaupungin tytäryhteisöiksi

kaupunginhallituksen 12.3.2018 tekemän palkkioryhmäpäättöksen jälkeen.

Ottaen huomioon Asunto Oy Oulunkyläntori 2:n, Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy:n, Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon sekä Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n toiminnan luonne ja laajuus, muut edellä luetellut näkökohdat sekä aiemmin muiden tytäryhteisöjen ja -säätiöiden osalta tehty jaottelu, on perusteltua, että Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy kuuluu palkkioryhmään C ja muut edellä mainitut yhtiöt palkkioryhmään D.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Hallituspalkkiot ryhmittäin

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Oikeuspalvelut
Talous- ja suunnitteluosasto

04.03.2019

Asia/13

§ 157

Lausunto Kansainvälinen designsäätiö sr:n asettamisesta selvitystilaan ja lakkauttamisesta

HEL 2019-001552 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus totesi lausuntonaan, että Helsingin kaupunki puoltaa Kansainvälinen designsäätiö sr:n asettamista selvitystilaan ja säätiön lakkauttamista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 31.1.2019, Kansainvälisen designsäätiön hallitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kansainvälinen designsäätiö sr

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kansainvälinen designsäätiö sr

Kansainvälinen designsäätiö sr:n tarkoituksena on edistää ja tukea designin kulttuurista, sosiaalista ja taloudellista hyödyntämistä Helsingin seudulla, kansallisesti ja kansainvälisesti sekä Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Lahden toimintaa maailman designpääkaupunkina (World Design Capital 2012).

Sääntöjensä mukaan säätiö toteuttaa tarkoitustaan huolehtimalla maailman designpääkaupunki 2012 hankkeesta, järjestämällä ja koor-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

dinoimalla designin kulttuurista, sosiaalista ja taloudellista hyödyntämistä tukevia kansallisia ja kansainvälisiä hankkeita ja ohjelmaa sekä vastaamalla näihin liittyvästä viestinnästä ja muista toiminnoista.

Säätiö on perustettu määräajaksi 31.12.2017 saakka.

Kansainvälinen designsäätiö ei ole kaupungin määräysvallassa eikä kuulu siten kaupunkikonserniin.

Säätiön toiminnan lopettaminen

Kansainvälinen designsäätiö sr:n hallitus on pyytänyt lausuntoa Helsingin kaupungilta säätiön asettamista selvitystilaan ja lakkauttamisesta.

Kansainvälisen designsäätiön lakkauttaminen selvitystilan kautta on kaupungin kannalta perusteltua, koska säätiön olemassaolon määräaika on mennyt umpeen ja sen toiminta on päättynyt.

Säätiölain mukaan säätiö puretaan noudattaen lain säännöksiä selvitysmenettelystä. Kansainvälisen designsäätiön sääntöjen 16 §:n mukaan säätiön toiminta voidaan lakkauttaa hallituksen esityksestä sen jälkeen, kun Helsingin kaupunki on antanut siitä lausuntonsa. Säätiön purkamismenettelyyn liittyviä käytännön toimintatapoja on selvitetty yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalveluiden kanssa.

Jos säätiö lakkautetaan, luovutetaan säätiön koko omaisuus sääntöjen mukaan Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Lahden kaupunkien käytettäväksi säätiön tarkoituksen mukaiseen toimintaan. Luovutettava omaisuus jaetaan seuraavassa suhteessa: Helsinki 50 prosenttia, Espoo 22,67 prosenttia, Vantaa 18,33 prosenttia, Lahti 8 prosenttia ja Kauniainen 1 prosentti.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan kaupungin lausunnot ulkopuolisille antaa kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 31.1.2019, Kansainvälisen designsäätiön hallitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.03.2019

Asia/13

Otteet

Ote

Kansainvälinen designsää-
tiö sr

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 158

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi kaupungin korjausrastaston luomiseksi arvokiinteistöjen remonttikustannusten kattamiseksi

HEL 2018-003701 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.3.2018 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 14.3.2018 Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen.

Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää kannattaisiko historiallisten arvorakennusten peruskorjausten aiheuttamaa vaikutusta tilavuokriin lieventää luomalla sellainen kaupungin arvokiinteistöjen korjausrahasto, jonka kautta voidaan suoraan budjettirahoituksella kattaa ainakin osa tällaisten kohteiden remonttikustannuksista. (Tuomas Rantanen)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen joh-

dosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Kaupunkiympäristön toimialan lausunnon mukaan kaupunki omistaa useita arvokiinteistöjä, joiden käyttökustannukset suhteessa tuloihin ovat korkeat ja joihin liittyy usein korjausvelkaa ja suojelunäkökohtia. Arvokiinteistössä korjauskustannukset ovat yleensä korkeat ja myös korjauksen jälkeinen pääomavuokra on korkea.

Valmisteilla olevan kiinteistöstrategian omistajapolittisia linjauksia koskevassa osiossa todetaan, että kaupunki parantaa omistamiensa kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten säilymistä edistäviä toimintatapoja. Kiinteistöstrategian tavoitteena on uuden vuokramallin luominen, joka mahdollistaa muun muassa sen, että kulttuurihistoriallisten rakennusten poikkeuksellisen suuria korjauskustannuksia ei kohdisteta käyttäjälle ylisuurina vuokrina, vaan niistä aiheutuneet kustannukset voitaisiin tasata palvelutilakannassa.

Uuden vuokramallin valmistelussa arvioidaan uudelleen vuokran pääoman koron suuruus sekä elinkaaren tekniset ja toiminnalliset riskit. Mikäli kaupunki pitää rakennuksen omassa käytössään, mutta sen korjaaminen tulee palvelutoimialalle uutta rakennusta kalliimmaksi tai hyötyala ei vastaa kohtuullisesti uuden rakennuksen tilatehokkuutta, ylimääräinen tilakustannus tai huonompi tilatehokkuus otetaan huomioon tilakustannusten määrittämisessä. Uuden vuokramallin luomisen yhteydessä pyritään ratkaisemaan arvokiinteistöjen poikkeuksellisen suurten korjauskustannusten aiheuttaminen vuokrien aiheuttamat ongelmat vuokralaiselle tai käyttäjätoimialalle. Samalla uudistetaan kaupungin toimitilojen sisäisen kustannuksen malli siten, että määrittely olisi yksinkertaisempi ja vertailukelpoisempi suhteessa muiden suurten kaupunkien tilakustannuksiin. Tarve arvokiinteistöjen korjausrahaston luomiselle ratkaistaan tämän uudistustyön yhteydessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 618

HEL 2018-003701 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunki omistaa useita arvokiinteistöjä, joiden käyttökustannukset suhteessa tuloihin ovat korkeat ja joihin liittyy usein korjausvelkaa ja suojelunäkökohtia.

Nykyisessä sisäisen vuokran mallissa suoraan omistetuissa tiloissa käyttäjälle kohdistettava sisäinen tilavuokra koostuu ylläpito- ja pääomakustannuksista, tontinvuokrasta ja hallintokustannuksista.

Korjaushankkeen arvioitu tilakustannus määritellään tilahankkeiden käsittelyohjeiden (Khs 14.12.2015) mukaisesti ja lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi. Arvokiinteistössä korjauskustannukset ovat yleensä korkeat ja myös korjauksen jälkeinen pääomavuokra on korkea. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 14.3.2018 ja samalla hyväksyi ko. toivomusponnen. Päätöksen esittelytekstin tiivistelmässä kerrotaan, että kohteen peruskorjauksen jälkeiset tilavuokrat arvioidaan myöhemmin valmistelussa olevan kiinteistöstrategian mukaisesti.

Helsingin kaupunkistrategiassa kaudelle 2017–2021 määriteltiin, että kaupunki laatii kiinteistöstrategian, jossa linjataan kaupungin kiinteistöjen suunnittelua, rakennuttamista, rakentamista, ylläpitoa ja omistamista.

Vuoden 2019 alussa päätetään tulevan uuden kiinteistöstrategian omistajapoliittisissa linjauksissa määritetään, että kaupunki parantaa

omistamiensa kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten säilymistä edistäviä toimintatapoja.

Uuden kiinteistöstrategin tavoitteena on uuden vuokramallin luominen, joka mahdollistaa esimerkiksi kulttuurihistoriallisten rakennusten poikkeuksellisen suuria korjauskustannuksia ei kohdisteta käyttäjälle ylisuurina vuokrina vaan niistä aiheutuneet kustannukset voidaan tasata palvelutilakannassa. Vuokramallin valmistelussa arvioidaan uudelleen vuokran pääoman koron suuruus sekä elinkaaren tekniset ja toiminnalliset riskit. Lisäksi jos kaupunki pitää rakennuksen omassa käytössään, mutta sen korjaaminen tulee palvelutoimialalle uutta rakennusta kalliimmaksi tai hyötyala ei vastaa kohtuullisesti uuden rakennuksen tilatehokkuutta, ylimääräinen tilakustannus tai huonompi tilatehokkuus otetaan huomioon tilakustannusten määrittämisessä.

Uuden vuokramallin luomisen yhteydessä pyritään ratkaisemaan arvo-kiinteistöjen poikkeuksellisen suurten korjauskustannusten aiheuttaminen vuokrien aiheuttamat ongelmat vuokralaiselle tai käyttäjätoimialalle. Samalla uudistetaan kaupungin toimitilojen sisäisen kustannuksen malli (tontti, pääoman korko/riskit, poistot/kuluminen, ylläpito, yleiskustannukset, käyttäjäpalvelut, käyttökustannukset) siten, että määrittely olisi yksinkertaisempi ja vertailukelpoisempi suhteessa muiden suurten kaupunkien tilakustannuksiin. Tarve korjausrahaston luomiselle ratkaistaan tämän uudistustyön yhteydessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mårten Lindholm, tiimipäällikkö: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi
Sari Hilden, rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, puhelin: 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi

04.03.2019

Asia/15

§ 159

Valtuutettu Hannu Oskalan toivomusponsi Hakaniemen kauppahallin rakennus- ja kulttuurihistoriallisen suojelun kustannusvaikutusten selvittäminen

HEL 2018-003695 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.3.2018 hyväksymän toivomusponnen (Hannu Oskala) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 14.3.2018 Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen.

Hyväksyessään esityksen valtuusto toivoo selvitettävän minkälaisia kustannusvaikutuksia hallin rakennus- ja kulttuurihistoriallinen suojelu aiheuttaa hankkeelle. (Hannu Oskala)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa lausunnossaan seuraavaa. Hakaniemen kauppahalli on valmistunut vuonna 1914. Kauppahalliin on tehty korjauksia vuosina 1952, 1971 ja 1996. Rakennus on suojeltu asemakaavalla merkinnällä sr-1, joten rakennusta ei saa rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaana purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka turmelevat julkisivujen, vesikaton mainoslaitteineen, porrashuoneiden, ikkunoiden, ovien tai toisen kerroksen myyntirakenteiden kulttuurihistoriallista tai rakennustaiteellista arvoa tai tyyliä. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan rakennuksen tyyliin hyvin soveltuvalla tavalla.

Suojelun aiheuttamat merkittävimmät kustannusvaikutukset peruskorjauksille koituvat alapohjan, julkisivun ja vesikaton rakennusosakorjauksista sekä myymäläkalusteiden uusimisesta vanhaan rakennukseen soveltuvaksi. Teknisten tilojen sovittaminen vanhaan rakennukseen aiheuttaa tarpeen alentaa alapohjaa ja lattiakanaaleja. Tämän arvioidaan aiheuttavan noin 300 000 euron lisäkustannukset verrattuna tavanomaiseen korjausratkaisuun. Julkisivun osalta vanhan julkisivun säilyttäminen, vanhan mallisten ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen vanhan mallin mukaisesti taikka niiden kunnostus arvioidaan lisäävän kustannuksia noin 700 000 eurolla. Vesikaton korjaus on arvioitu olevan noin 50 % kalliimpaa kuin tavanomainen korjausratkaisu. Kustannusvaikutus on noin 150 000 euroa. Myymäläkalusteiden uusiminen vanhaan rakennukseen soveltuviksi on arvioitu maksavan noin 50 % uusia myymäläkalusteita enemmän. Kustannusvaikutus on noin 600 000 euroa. Päällysteiden vanhan kiveyksen kunnostus ja uudelleen asennus sekä sisätiloihin liittyvien korjausten on arvioitu lisäävän kustannuksia noin 50 000 eurolla. Hakaniemen kauppahallin rakennus- ja kulttuurihistoriallisen suojelun on arvioitu aiheuttavan yhteensä noin 1,8 miljoonaa euron lisäkustannukset verrattuna tavanomaiseen peruskorjaukseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 619

HEL 2018-003695 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunki omistaa useita arvokiinteistöjä, joiden korjauskustannukset ovat niiden rakennustaiteellisen ja kulttuurihistoriallisten arvon sekä suojelunäkökohtia vuoksi poikkeuksellisen suuria.

Hakaniemen kauppahalli on valmistunut vuonna 1914. Kauppahalliin on tehty korjauksia vuosina 1952, 1971 ja 1996. Kauppahalli on kaksikerroksinen tiilirunkoinen rakennus ja on säilynyt ulkoasultaan ja osin sisätiloiltaan alkuperäisenä.

Alueella on voimassa 6.8.2005 voimaan tullut asemakaava 11313. Rakennus on suojeltu asemakaavalla merkinnällä sr-1, joten rakennusta ei saa rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaana purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka turmelevat julkisivujen, vesikaton mainoslaitteineen, porrashuoneiden, ikkunoiden, ovien tai toisen kerroksen myyntirakenteiden kulttuurihistoriallista tai rakennustaiteellista arvoa tai tyyliä. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan rakennuksen tyyliin hyvin soveltuvalla tavalla.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.8.2015 Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen hankesuunnitelman ja 14.3.2018 indeksikorjatun enimmäishinnan korottamisen siten, että hankkeen kokonaiskustannukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

ovat arvonlisäverottomana enintään 19,04 miljoonaa euroa. Hankkeen rakennustyöt on aloitettu keväällä 2018.

Hyväksytty hankesuunnitelma sisältää rakennuksen toiminnallisen ja teknisen perusparannuksen, jonka tavoitteena on parantaa asiakaskokemusta, rakennuksen sisäilma- ja lämpöolosuhteita, energiataloutta, esteettömyyttä, akustiikkaa ja paloturvallisuutta.

Suojelun aiheuttamat merkittävimmät kustannusvaikutukset peruskorjaushankkeelle koituvat alapohjan, julkisivun ja vesikaton rakennusosakorjauksista sekä myymäläkalusteiden uusimisesta vanhaan rakennukseen soveltuvaksi.

Teknisten tilojen sovittaminen vanhaan rakennukseen aiheuttaa tarpeen alentaa alapohjaa ja lattiakanaaleja. Tämä on arvioitu aiheuttavan noin 300 000 euron lisäkustannukset verrattuna tavanomaiseen korjausratkaisuun.

Julkisivun osalta vanhan julkisivun säilyttäminen, vanhan mallisten ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen vanhan mallin mukaisesti tai kunnostus on arvioitu lisäävän kustannuksia noin 700 000 eurolla.

Vesikaton korjaus on arvioitu olevan n. 50 % kalliimpaa kuin tavanomainen korjausratkaisu ja kustannusvaikutus on noin 150 000 euroa.

Myymääläkalusteiden uusiminen vanhaan rakennukseen soveltuvaksi on arvioitu maksavan noin 50 % uusia myymäläkalusteita enemmän ja kustannusvaikutus on noin 600 000 euroa.

Päällysteiden vanhan kiveyksen kunnostus ja uudelleen asennus sekä sisätiloihin liittyvät korjaukset on arvioitu lisäävän kustannuksia noin 50 000 eurolla.

Hakaniemen hallin rakennus- ja kulttuurihistoriallinen suojelun on arvioitu aiheuttavan yhteensä noin 1,8 miljoonaa euron lisäkustannukset verrattuna tavanomaiseen peruskorjaukseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mårten Lindholm, tiimipäällikkö: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi
Sari Hilden, rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö, puhelin: 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi

§ 160

Valtuutettu Petra Malinin toivomusponsi pysäkeistä Kalasataman hyvinvointi- ja terveyskeskuksen lähellä

HEL 2018-007087 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 11.3.2019 saakka.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 11.3.2019 saakka Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.6.2018 hyväksymän toivomusponnen (Petra Malin) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 13.6.2018 Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelmaa kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

'Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää samalla, että jatkovalmistelussa osoitetaan suunnitelman puitteissa paras ja saavutettavin pysäkkiratkaisu linjastolle Kalasataman hyvinvointi- ja terveyskeskuksen asiakkaiden kannalta.' (Petra Malin)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n 4 momentin mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunnot.

Kalasadaman raitiotien pysäkki tulee sijoittumaan Kalasadaman metroaseman alapuolelle ja kauppakeskus Redin viereen Hermannin rantatielle. Pysäkin pohjoispään korotettu suojatie yhdistää metroaseman läntisen sisäänkäynnin kauppakeskuksen sisäänkäyntiin. Pysäkki ja katu-järjestelyt tehdään esteettömyysvaatimukset täyttäväksi. Ennen raitiotien rakentamista pysäkki on Kalasadaman aluetta palvelevan bussiliikenteen käytössä.

Pysäkiltä on kaksi vaihtoehtoista kävelyreittiä Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Ulkoreitti Hermannin rantatien ja Työpajankadun kautta on noin 260 m ja sisäreitti noin 230 m kauppakeskus Redin läpi osin sisätiloissa. Sisäreitti on käytettävissä metron kulkuajoina.

Pysäkin siirtäminen lähemmäs Työpajankatua sekä terveys- ja hyvinvointikeskusta ei käytännössä ole mahdollista mm. Rediin liittyvien ilmanvaihtokuilu- ym. rakenteiden takia. Raitioliikenteelle on suunniteltu käänköpaikka metroaseman pohjoispuolelle, mutta toistaiseksi käänköraiteelle ei ole suunniteltu säännöllistä liikennettä.

Metroaseman rinnalla Itäväylän tunnelissa on nyt bussilinjojen 58 ja 551 (tulevat runkolinjat 500 ja 510), 16 ja useiden Itä-Helsingin yölinjojen pysäkit. Toistaiseksi terveys- ja hyvinvointikeskusta lähinnä olevat bussipysäkit ovat Työpajankadulla Hermannin rantatien risteuksen länsipuolella. Vilhonvuorekadun jatkeen valmistuttua (arviolta vuodenvaihteessa 2021-2022) kaikki Kalasadamassa liikennöivät bussilinjat siirtyvät käyttämään Hermannin rantatien bussipysäkkejä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 07.02.2019 § 24

HEL 2018-007087 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Petra Malinin ponteen (HEL 2017-010555 T 08 00 02) koskien Kalasataman terveyden- ja hyvinvoinnin keskuksen saavutettavuutta tulevalta Kalasataman raitiotien pysäkiltä:

HKL vastaa tällä hetkellä Kalastaman raitiotien hankesuunnittelun valmistelusta, joka kestää alustavasti vuoden 2020 loppuun. Yleisten töiden lautakunta on vuonna 2015 (33/2015) vahvistanut Kalastaman keskuksen alueen katusuunnitelmat, joissa on määritelty Kalastaman keskuksen pysäkki sijoitettavaksi Hermannin rantatielle Kalasataman keskuksen kohdalle. Kulku terveyden- ja hyvinvoinnin keskukselta pysäkillä tapahtuu Työpajankadun kautta tai Kalasataman keskuksen läpi.

Hermannin rantatielle sijoittuva pysäkki tehdään HKL:n ja Helsingin esteettömyysvaatimukset täyttäväksi pysäkiksi. Pysäkki sijaitsee osin sääsuojassa yläpuolella kulkevan metrosillan alla. Pysäkillä on esteettön kulkuyhteys sekä katua pitkin että Kalasataman keskuksen läpi. Katujärjestelyt tehdään Helsingin esteettömyysohjeistuksen mukaisesti osana Kalasataman alueen katujen rakentamista.

HKL pyrkii hankesuunnitelmassa vaikuttamaan mahdollisuuksien mukaan myös sellaisiin katu-urakkaan kuuluviin järjestelyihin, jotka vaikuttavat kulkuun raitiotiepysäkillä. Lisäksi HKL osallistuu Kalasataman alueen opastusten suunnitteluun mm. Redin yhteiskäyttöyhtiön kautta siten, että kulku raitiotiepysäkillä terveyden- ja hyvinvoinnin keskukseseen on helposti löydettävissä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.11.2018 § 538

HEL 2018-007087 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kalasadaman raitiotien pysäkki sijoittuu Kalasadaman keskuksessa metroaseman alapuolelle ja kauppakeskus Redin viereen Hermannin rantatielle. Pysäkin pohjoispäässä on korotettu suojatie, joka yhdistää metroaseman läntisen sisäänkäynnin kauppakeskuksen sisäänkäyntiin. Sama pysäkki on ennen raitiotien rakentamista Kalasadaman aluetta palvelevan bussiliikenteen käytössä. Raitiovaunun pysähtymispaikat sijoitetaan pohjoispään suojatien lähelle.

Pysäkiltä on kaksi vaihtoehtoista kävelyreittiä Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Ulkoreitti kulkee Hermannin rantatien vartta Työpajankadun risteykseen asti, josta käännetään Työpajankadulle itään kohti terveys- ja hyvinvointikeskusta. Tämä reitti on noin 260 metriä pitkä. Toinen reitti kulkee kauppakeskus Redin läpi osin sisätiloissa Kalasadamankadulle ja on käytettävissä metron kulkuajoina. Tämän reitin pituus on noin 230 metriä. Molemmat reitit sisältävät Hermannin rantatiellä yhden ajoradan ylityksen ja Työpajankadun ylityksen suojateitä pitkin. Molemmat suojatiet ovat korotettuja. Työpajankadun keskikoroke on tavanomaista leveämpi. Kalasadaman keskus sekä Redi ovat esteettömyyden erikoistasoa.

Raitiotien pysäkin siirtäminen Hermannin rantatiellä lähemmäs Työpajankatua, metroaseman suojatien pohjoispuolelle, olisi teoreettisesti mahdollista ainoastaan etelän suunnan pysäkillä ja silloinkin pysäkki katkaisee pyöräliikenteen ylityspaikan Hermannin rantatiellä. Pohjoisen raiteen vieressä on Rediin liittyviä ilmanvaihtokuiluja ym. rakenteita, jotka estävät pysäkkilaiturin rakentamisen.

Pysäkin siirtäminen Työpajankadun pohjoispuolelle on mahdotonta, koska Redin pysäköintilaitoksen rampit nousevat kadulle radan vieressä eikä tilaa pysäkeille ole. Pysäkin siirtäminen kauemmas metroaseman kohdalta olisi myös joukkoliikennejärjestelmän toiminnan kannalta merkittävä heikennys, koska kyseessä on keskeinen vaihtopaikka.

Raitioliikenteelle on suunniteltu kääntöpaikka metroaseman pohjoispuolelle. Kääntöpaikan seisontaraide tulee sijoittumaan terveys- ja hyvinvointikeskuksen viereen Kalasadamankadulla, mutta ainakaan toistaiseksi kääntöraiteelle ei ole suunniteltu säännöllistä liikennettä. Se voi toimia varakääntöpaikkana ja tilapäisenä päätepysäkinä esimerkiksi Laajasalon raitiolinjoille, jos kulku Nihdistä keskustan suuntaan on estynyt. Kalasadaman ja Pasilan välistä raitioliikennettä ei ole tarkoituksenmukaista ohjata kääntösilmukan kautta, koska se lisää matka-aikaa ja sen vaihtelua sekä haittaa muun liikenteen sujuvuutta Hermannin rantatien liittymissä.

Metroaseman uusi itäinen sisäänkäynti johtaa kauppakeskus Redin läpi kaksia liukuportaita pitkin katutasoon ja Kalasadamankadulle, josta on

lyhyt matka terveyst- ja hyvinvointikeskuksen sisäänkäynnille. Yhteydet ovat käytössä metron liikennöintiaikojen mukaisesti. Metroaseman rinnalla Itäväylän tunnelissa on bussilinjojen 58 ja 551 (tulevat runkolinjat 500 ja 510), 16 ja useiden Itä-Helsingin yölinjojen pysäkit.

Länteen menevien bussien pysäkiltä yhteys kauppakeskuksen läpi Kalasatamankadulle kulkee metroaseman kautta ja on auki metron aukio-oloaikojen mukaan. Lisäksi pysäkiltä pääsee katutasoon Kulosaaren sillan puolelta kulkevan rampin kautta Capellan puistotielle vuorokauden ympäri. Itään menevien bussien pysäkiltä reitti kauppakeskuksen läpi Kalasatamankadulle on käytössä arkisin kello 05.00-02.30 ja viikonloppuisin ja arkipyhinä vuorokauden ympäri.

Katutasossa terveyst- ja hyvinvointikeskusta lähimmät bussipysäkit sijaitsevat Hermannin rantatiellä (ensin tulevien raitiotiepysäkkien kohdalla, myöhemmin kadun reunoilla) ja toistaiseksi Työpajankadulla rantatien risteyksen länsipuolella. Vilhonvuorenkadun jatkeen valmistuttua (arviolta vuodenvaihteessa 2021-22) kaikki Kalasatamassa liikennöivät bussilinjat siirtyvät käyttämään Hermannin rantatien bussipysäkkejä.

30.10.2018 Pöydälle

23.10.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Niko Setälä, liikenneinsinööri: 310 37031
niko.setala(a)hel.fi

§ 161

Valtuutettujen Maria Ohisalon, Fatim Diarran, Mari Holopaisen ja Petrus Pennasen toivomusponnet nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin kehittämiseksi

HEL 2018-005170 T 00 00 03

HEL 2018-005442, HEL 2018-005436, HEL 2018-005431 ja HEL 2018-011176

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 11.3.2019 saakka.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 11.3.2019 saakka Maria Ohisalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 25.4.2018 hyväksymien toivomusponnien (Maria Ohisalo, Fatim Diarra, Mari Holopainen ja Petrus Pennanen) sekä kaupunginvaltuuston 24.10.2018 hyväksymän toivomusponnen (Maria Ohisalo) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajille sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 25.4.2018 nuorten aloitteita 1.7.-31.12.2017 väliseltä ajalta kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavat toivomusponnet:

1.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään keinoja, joilla nuorten edustajat pääsevät lakisäätteisten nuorisovaltuustojen (muissa kunnissa) tavoin olemaan läsnä kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouk-

sissa, ja kuinka heillä olisi myös mahdollisuus rajattuun määrään puheenvuoroja valtuuston kokouksissa ja lautakunnissa. (Maria Ohisalo)

2.

Selvitetään mahdollisuutta saada Helsinkiin Turun ja Vantaan kaupungin kaltainen kummivaltuutettumalli, jossa nuorisoneuvoston jäsenillä on omat kummivaltuutetut tai jossa nuorisoneuvostolle valitaan tietty määrä kummivaltuutettuja, jotta tieto liikkuu paremmin valtuuston ja kunnan nuorten välillä. (Fatim Diarra)

3.

Selvitetään mahdollisuudet vastata nuorten aloitteisiin mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa. (Mari Holopainen)

4.

Hyväksyessään kaupunginhallituksen päätösehdotuksen kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään nuorten Ruuti.net -aloitejärjestelmän siirtämisen oikeusministeriön kuntalais.fi -palvelun alustalle. (Petrus Pennanen)

Käsitellessään 24.10.2019 nuorten aloitteita 1.1.-30.6.2018 väliseltä ajalta kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

5.

Merkitessään tiedoksi nuorten aloitteet kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia kehittää tiedotusta nuorten aloitekanavasta. Aloitekanavaan ja sen käyttöön olisi hyvä tutustua yhdessä esimerkiksi yhteiskuntaopin tunneilla ja opettajilla olisi oltava parempi tietopohja kanavasta, jotta tieto leviäisi nuorten keskuudessa. (Maria Ohisalo)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Taustaa

Toivomusponsista on pyydetty lausunnot kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lukuun ottamatta valtuutettu Pennasen ponnita, josta lausunto on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta. Lautakuntien lausunnoissa on kuvattu nuorille tarjottavia

vaikuttamisen mahdollisuuksia. Näistä muodostuva kokonaisuus on nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti. Ruudin tavoitteena on, että jokaisella helsinkiläisellä nuorella on vähintään yksi vaikuttamisen kokemus vuodessa. Vaikuttamisen mahdollisuuksista on haluttu tehdä mahdollisimman helppoja ja monipuolisia. Ruudin toimintamuotoja ovat olleet Ruudin ydinryhmä, myöhemmin nuorisovaltuusto, koulujen oppilaskunnat, erilaiset nuorten toimintaryhmät sekä erityisesti päättäjien ja nuorten tapaamisiin keskittyvät tapahtumat. Järjestelmää on täydennetty kaupunginvaltuuston päätöksillä nuorten aloiteoikeudella ja sekä nuorten osallistuvalla budjetoinnilla.

Nyt käsiteltävät toivomusponnet sisältävät ehdotuksia nuorten vaikuttamisjärjestelmän kehittämisestä edelleen, ja ne on siksi koottu yhteen esitykseen. Moniin toivomusponneissa esitetyistä ehdotuksista on löydetty ratkaisuja vuoden 2018 aikana tehdyn kehittämistyön myötä.

Vastaus valtuutettu Ohisaloon toivomusponteen (nro 1) ja valtuutettu Diarran toivomusponteen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattivat lausunnoissaan kokeilua, jossa nuorille myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus kaikkien toimialalautakuntien kokouksissa kevään 2019 ajan. Kokeilu, jossa nuorisoneuvoston edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin neljässä toimialalautakunnassa, on parhaillaan käynnistymässä. Kuhunkin lautakuntaan on osoitettu yksi varsinainen edustaja ja kaksi varaedustajaa, jotka ovat nuorisoneuvoston jäseniä.

Nuorisoneuvoston edustajat tulevat ensimmäistä kertaa mukaan lautakuntien kokouksiin helmi-maaliskuussa.

Osana kokeilun toteuttamista ovat lautakunta-kohtaiset kummit, jotka tulevat auttamaan nuoria lautakuntatyöskentelyssä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnosta ilmenee, että nuorisoneuvosto on kannattanut kummivaltuutettumallia, ja ehdottanut ohjeistuksen laatimista asiassa. Nyt käynnistyvän kokeilun yhteydessä kaupunginkanslia onkin antanut ohjeet nuorisoneuvoston edustajien tukemisesta lautakuntatyössä ja kummien valinnasta. Kummina voi toimia useita henkilöitä yhdessä tai vuorotellen. Toimialalautakunnissa on nyt valittu kummit kokeilua varten.

Kokeilua tullaan arvioimaan sekä välikeskusteluin että kokeilun päättyessä tehtävällä palautekyselyllä. Tavoitteiden saavuttamisen lisäksi arvioidaan lautakuntatyöskentelyn kuormittavuutta nuorille, käytännön järjestelyjen toimivuutta ja kaikkien lautakuntien työskentelyyn osallistuneiden kokemuksia.

Vastaus valtuutettu Holopaisen toivomusponteen

Ohjeellinen määräaika nuorten aloitteisiin vastaamiseksi on maksimissaan kolme kuukautta. Kirjaamo kirjaa tämän määräajan asiankäsittelyjärjestelmään. Tästä aikarajasta on erikseen muistutettu vastausten valmistelijoita ja määräaika on pääsääntöisesti noudatettu.

Valtuutettu Holopaisen toivomusponnen johdosta antamassaan lausunnossa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa sitä, että nuorten aloitteilla ja niiden käsittelyllä on demokratiakasvatuksellinen rooli. Lautakunta suosittelee, että vastauksen valmistelija on henkilökohtaisesti yhteydessä nuoreen vastausta valmistellessaan. Kaupunginkanslia on ohjeistanut valmistelua tämän mukaisesti; kun toimialalta pyydetään lausuntoa nuoren aloitteesta, on lausuntopyyntöön kirjattu suositus ottaa aloitteen tekijään henkilökohtaisesti yhteyttä. Näin on useiden aloitteiden käsittelyn yhteydessä meneteltykin. Nuoren yhteystieto, useimmiten sähköpostiosoite, ilmenee pääsääntöisesti aloitteesta ja on tarvittaessa saatavissa myös aloitejärjestelmää hallinnoivalta nuorisopalvelujen henkilökunnalta.

Vastaus valtuutettu Pennasen toivomusponteen

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta toteaa toivomusponnen johdosta antamassaan lausunnossa, että aloitejärjestelmän kehittämisen omistajuus on ollut kaupungilla, kun nuorten aloitteiden jättämisen kanavana on nuorisopalveluiden ylläpitämä ruuti.net. Lautakunta pitää tätä ratkaisua perusteltuna myös jatkossa. Kuntalaisaloite.fi -palvelun käyttöön liittyy myös seikkoja, joiden vuoksi siihen siirtyminen olisi ongelmallista. Lautakunta viittaa Kuntalaisaloite.fi -palvelun vaatimaan vahvaan tunnistautumiseen, joka vaatii esimerkiksi pankkitunnuksia, joita kaikilla nuorilla ei ole. Järjestelmä mahdollistaa myös sähköpostikirjautumisen, mutta nuorten aloitteiden erottaminen muista Kuntalaisaloite.fi -palveluun jätetyistä aloitteista muodostuu tuolloin ongelmaksi. Kuntalaisaloite.fi ei siten sovellu nuorten aloitteiden jättämisen kanavaksi. Ruuti.net tarvitsee kuitenkin kehittämistä. Nuorisopalveluiden tavoitteena on rakentaa järjestelmä, jossa aloitteet, palautteet ja projektiavustukset ohjautuisivat nykyistä paremmin oikeisiin kanaviin.

Vastaus valtuutettu Ohisalon toivomusponteen nro 5

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaavat lausunnoissaan perusopetuksen ja lukio-opetuksen opetussuunnitelmaan. Opetussuunnitelmassa painotetaan vaikuttamisen oppimista kokemuksen kautta. Opetussuunnitelman pedagogiset linjaukset ohjaavat kouluja kehittämään toimintatapojaan niin, että oppilaiden osallisuus toteutuu. Nuorten aloitekanava on yksi vaikutuskanava, johon kouluissa tutustutaan.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan lausunnossa todetaan, että asian valmisteluvaiheessa on tavattu Helsingin nuorisoneuvoston edustajia. Nuorisoneuvosto näkee kunnallisten vaikuttamisen kanavien käsittelyn opetuksessa erittäin tärkeänä. Opetukseen integroinnin lisäksi aloitekanavasta on tärkeää tiedottaa myös suoraan nuorille, esimerkiksi kohdennettuna markkinointina sosiaalisessa mediassa.

Ruudin viestintäbudjetti on kohdistettu pitkälti nuorisoneuvoston vaaleihin. Jatkossa on tarkasteltava mahdollisuuksia panostaa myös aloitekanavasta tiedottamiseen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnossa todetaan edelleen, että nuorten aloitejärjestelmää ja siitä tiedottamista tulee kehittää rinnakkain nuorten osallistuvan budjetoinnin, projektiavustusjärjestelmän, oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan sekä nuorisoneuvoston toiminnan kanssa. Parhailtaan on käynnissä strategia-työ, jonka tavoitteena on yhdistää kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden RuutiBudjetti, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Ruutiraha sekä Helsingin osallistuva budjetointi nuoren kannalta yhteiseksi prosessiksi, joka toteutetaan alueittain nuorisopalveluiden, koulujen ja oppilaitosten yhteistyönä. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös mahdollisuutta siirtää nuorten aloitekanava ruuti.net/aloitteet -sivulta kaupunkiyhteiselle omastadi.hel.fi -alustalle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto (valtuutettu Diarra).pdf
- 2 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto (valtuutettu Diarra).pdf
- 3 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto (valtuutettu Holopainen).pdf
- 4 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto (valtuutettu Holopainen).pdf
- 5 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto (valtuutettu Pennanen).pdf
- 6 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto (valtuutettu Ohisalo, tp 5).pdf
- 7 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto (valtuutettu Ohisalo tp 5).pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Ponnen ehdottajat

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 30.10.2018 § 233

HEL 2018-005170 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana asiana sitä, että kaikissa lautakunnissa kokeillaan nuorten läsnäolo- ja puheoikeutta kevään 2019 ajan. Lautakunta näkee tärkeänä, että opetussuunnitelmien mukaisesti kannustetaan ja tuetaan nuorten osallisuutta demokraattisissa päätöksenteon prosesseissa. Kasvatuksessa ja koulutuksessa tuetaan nuorten kuulemista tasa-arvoisesti ja kunnioitetaan nuorten oikeutta vapaasti ilmaista omat näkemyksensä kaikissa itseään koskevissa asioissa. Nuorisolain mukaan nuorten on voitava osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. Opetuksessa painotetaan ihmisoikeuksia toteuttavaa demokraattista toimintakulttuuria, joka luo perustan oppilaan kasvulle aktiiviseksi, aloitteelliseksi, yhteistyökykyiseksi ja osallistuvaksi kansalaiseksi. Nuoret opiskelevat jo kouluissaan vaikuttamisen toimintatapoja. Kasvatus- ja koulutuslautakunta haluaa edistää nuorten yhteisöllistä toimintaa ja osallisuutta laajemmassa mittakaavassa.

Nuorten oppilas- ja opiskelijakuntien hallitukset ja muut osallisuusryhmät toimivat yhteistyössä koko koulun tai oppilaitoksen henkilöstön, huoltajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Oppilaskunnat ja nuorisoneuvoston edustajat osallistuvat kaupungin nuorten vaikuttamisjärjestelmän Ruuti-toimintaan ja toteuttavat Ruutirahan käytöstä omissa kouluissaan tai oppilaitoksissaan. Opetussuunnitelmissa todetaan, että yhteistyö eri hallinnonalojen, järjestöjen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa antaa oppilaille mahdollisuuden koulun ulkopuolella tapahtuvan vaikuttamistoiminnan harjoitteluun ja syventää käsityksiä yhteiskunnasta ja kansalaisyhteiskunnassa toimimisesta.

Helsingiläisissä peruskouluissa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa edistetään alueellista, kulttuurista ja sosiaalista yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi samanarvoisina. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaisesti nuorten edustajia on hyvä olla useampi jokaista lautakuntaa kohden ja monipuolisesti niin, että ketään ei syrjitä iän, alkuperän, kan-

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.03.2019

salaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Nuorille tulee tarjota lautakuntatyöskentelyä varten riittävästi perehdytystä sekä heidän tarvitsemaansa apua ja tukea.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta haluaa edistää kaikkien nuorten yhteiskunnallista osallisuutta ja luoda heille monipuolisia mahdollisuuksia osallistua kaupunkinsa päätöksentekoon ja toimintatapojen kehittämiseen. Nuoria tulee rohkaista ilmaisemaan mielipiteensä, osallistumaan yhteisistä asioista päättämiseen sekä toimimaan vastuullisesti yhteisöissä ja yhteiskunnassa. Helsingin nuorisoneuvosto on kuntalain 26 §:n mukainen nuorten virallinen vaikuttajaryhmä. Nuorisoneuvosto tulee myös ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa myöntämällä heille läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnissa.

Kaupungin johtoryhmä teki päätöksen 24.9.2018 käynnistää kevätkauden 2019 kestävä nuorten läsnäoloa ja puheoikeutta koskeva kokeilu. Kokeilu toteutetaan kaikissa lautakunnissa, joissa kokeillaan eri menetelmiä, jotta saadaan erilaisia kokemuksia ja voidaan tehdä oikeaa arviointia. Kokeilu on arvioitava eri näkökulmista, ottaen huomioon nuorten, viranhaltijoiden sekä luottamushenkilöiden kokemukset. Kokeilun aikana tulee huolehtia siitä, ettei työskentely aiheuta haittaa nuorten koulunkäynnille tai opiskelulle. Kokeilun suunnittelu sekä arviointi tulee tehdä yhteistyössä nuorisoneuvoston kanssa, niin että nuoret pääsevät aidosti vaikuttamaan heille tärkeän asian kehittämistyöhön. Osallisuus ja demokraattinen toiminta luovat perustaa nuorten kasville aktiiviseen kansalaisuuteen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että kevään 2019 kokeilujakson arvioinnin perusteella päätetään kaupunkitasolla nuorten läsnäolosta ja puheoikeudesta lautakunnan kokouksissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.10.2018 § 202

HEL 2018-005170 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana asiana sitä, että kaikissa lautakunnissa kokeillaan nuorten läsnäolo- ja puheoikeutta kevään 2019 ajan. Lautakunta näkee tärkeänä, että Ruudin toimintaperiaatteet, erityisesti taitojen oppiminen, toisten hyväksi toimiminen sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, otetaan kokeilun suunnittelussa huomioon. Nuorten edustajia on hyvä olla useampi jokaista lautakuntaa kohden, ja heidän joukossaan on oltava eri sukupuolten edustajia. Nuorille tulee tarjota lautakuntatyöskentelyä varten riittävästi perehdytystä sekä heidän tarvitsemaansa apua ja tukea, ja kokeilun aikana tulee huolehtia siitä, ettei työskentely aiheuta haittaa nuorten koulunkäynnille tai opiskelulle. Kokeilun suunnittelu sekä arviointi tulee tehdä yhteistyössä nuorisoneuvoston kanssa, niin että nuoret pääsevät aidosti vaikuttamaan heille tärkeän asian kehittämistyöhön.

Helsingin nuorisoneuvosto on kuntalain 26 §:n mukainen nuorten virallinen vaikuttajaryhmä. Lain mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuustolle tai vastaavalle vaikuttajaryhmälle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tai sitä vastaava ryhmä tulee myös ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Helsingin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti uudistettiin vuoden 2018 alusta kaupunginhallituksen päätöksellä. Uudistuksessa määriteltiin Ruudille neljä keskeistä toimintamuotoa sekä uudet toimintaperiaatteet. Uudistuksessa muutettiin Helsingin nuorten vaikuttajaryhmän, eli aiemmin Ruudin ydinryhmän, nimi Helsingin nuorisoneuvostoksi, sen jäsenten määrä vuodesta 2019 alkaen 30 jäseneksi, ja toimintakausi vuodesta 2020 alkaen kahdeksi vuodeksi. Kaikki nämä muutokset saivat alkunsa nuorten aloitteesta ja ne valmisteltiin yhteistyössä nuorten kanssa.

Ruudin uudistuksen yhteydessä valmisteltiin myös esitys nuorten puheoikeudesta kaupunginvaltuuston kokouksiin silloin, kun kaksi kertaa vuodessa ovat käsitteilyssä nuorten tekemät aloitteet. Tämä läsnäolo- ja puheoikeus myönnettiin kaupungin hallintosäännön 17.4.2018 voimaan tulleella muutoksella. Nuorisoneuvoston jäsenten keskuudessa läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen on koettu erityisen tärkeänä ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia vahvistavana uudistuksena.

Läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin lautakunnissa ja sen puuttuminen nuorten edustajilta on ollut kriittisenä keskustelunaiheena Helsingin nuorisoneuvostossa ja sitä edeltävässä Ruudin ydinryhmässä jo pitkään. Läsnäolo- ja puheoikeuden puuttumista Helsingin nuorten vaikuttajaryhmältä on arvosteltu myös Suomen nuorisovaltuustojen liiton Nuva ry:n toimesta useampaan otteeseen. Keväällä 2018 Helsingin nuorisoneuvostossa perustettiin erityinen työryhmä, joka valmisti asiasta kannanoton kaupungin johtoryhmälle. Sen keskeinen vaatimus oli puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntäminen nuorisoneuvoston jäsenille Helsingin kaupungin lautakuntiin ja kaupunginvaltuustoon. Kannanotto sisälsi myös esityksen perustelut, siihen liittyvät keskeiset kysymykset sekä nuorten omat ratkaisuehdotukset niille. Myös Nuorisovaltuustojen liiton Uudenmaan piiri lähetti kaupungille oman kannanottonsa Helsingin nuorisoneuvoston lautakunta- ja valtuustopaikkojen puolesta.

Syksyn 2018 aikana on nuorten läsnäolo- ja puheoikeuden selvittämistä käsitelty kaupungin johtoryhmässä kaksi kertaa. Johtoryhmän 13.8.2018 tekemän päätöksen mukaisesti asiassa on edetty kahdessa vaiheessa. Ensimmäisenä laadittiin johtoryhmälle kattava selvitys siitä, millaisia nuorten puhe- ja läsnäolo-oikeutta kunnallisissa toimielimissä koskevia käytäntöjä muissa kaupungeissa on ja millaisia kokemuksia niistä on saatu. Selvitys toteutettiin kyselyillä, jotka suunnattiin Helsingin jälkeen yhdeksän suurimman kaupungin nuorisovaltuustojen jäsenille, sekä niille kaupungin työntekijöille, jotka valmistelevat ja toimivat esittelijöinä toimielimissä, toimielimien puheenjohtajille sekä muille nuorisovaltuustojen kanssa työskenteleville.

Valmistunut selvitys käsiteltiin kaupungin johtoryhmässä 24.9.2018, jolloin johtoryhmä teki päätöksen käynnistää kevätkauden 2019 kestävä nuorten läsnäoloa ja puheoikeutta koskeva kokeilu. Esitys kokeilusta valmistellaan niin, että se toteutetaan kaikissa lautakunnissa, joissa kokeillaan eri menetelmiä, jotta saadaan erilaisia kokemuksia ja voidaan tehdä oikeaa arviointia. Kokeilu on arvioitava eri näkökulmista, ottaen huomioon nuorten, viranhaltijoiden sekä luottamushenkilöiden kokemukset. Kokeiluun osallistuvien nuorten sukupuoli on merkityksellinen nuorisoneuvoston edustajien valinnassa, jossa on noudatettava tasa-arvoa. Kokeilun valmistelu jatkuu kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteistyönä osallistaen sopivalla tavalla nuorisoneuvostoa ja muita toimialoja sekä huolehtien viestinnän suunnittelusta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi

04.03.2019

Asia/18

§ 162

Helsingin kaupungin liittyminen Carbon Neutral Cities Alliance -verkostoon

HEL 2019-000699 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin kaupunki hakee Carbon Neutral Cities Alliance -verkoston jäsenyyttä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkien merkitys suurten globaalien haasteiden ratkaisijoina kasvaa. Kaupungit ovat ratkaisukeskeisiä, pragmaattisia ja ketteriä etsiessään vastauksia suuriin haasteisiin. Ilmastonmuutoksen torjuntaan vakavasti ja kunnianhimoisesti suhtautuvat kaupungit voivat innovaatioillaan ja esimerkillään vaikuttaa omaa osuuttaan olennaisesti merkittävämmällä tavalla ihmiskunnan tulevaisuuteen. Tässä kehityksessä Helsinki haluaa toimia ensimmäisten joukossa. Hallitustenvälisen ilmasto-paneelin IPCC:n hiljattain julkaiseman raportin mukaan ilmaston lämpenemisen rajoittaminen 1,5 asteeseen on vielä mahdollista, mutta se vaatii kauaskantoisia ja ennennäkemättömiä muutoksia.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 asetettiin tavoitteeksi päästöjen vähentäminen 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraali Helsinki vuoteen 2035 mennessä. Kaupunkistrategia ja siihen pohjautuva Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelma toimivat myös kimmokkeena Helsingin päätökselle aloittaa YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -tavoitteiden toteutumisen raportointi paikallistasolla ensimmäisenä kaupunkina Euroopassa ja toisena maailmassa.

Carbon Neutral Cities Alliance (CNCA) on 20 johtavan globaalien kaupunkien verkosto, jonka kaikki jäsenkaupungit tavoittelevat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80–100 prosentilla vuoteen 2050 mennessä tai aikaisemmin. Aloite Helsingin kaupungin liittymisestä on tullut suoraan CNCA-verkostolta. Verkosto on perustettu vuonna 2014 Kööpenhaminassa ja sitä oli perustamassa 17 kaupunkia: Berliini, Boston, Boulder, Kööpenhamina, Lontoo, Melbourne, Minneapolis, New York, Oslo, Portland, San Francisco, Seattle, Sydney, Tukholma, Vancouver, Washington ja Yokohama. Nykyisiä rahoittajia ovat Barr Foundation, Kresge Foundation, Summit Foundation, McKnight Foundation, Rockefeller Brothers Fund ja Bullitt Foundation.

Verkostoon liittyminen tukisi Helsingin brändiä vastuullisena ja kunnianhimoisesti ilmastonmuutosta torjuvana kansainvälisenä kaupunkina. Kaupunkistrategian mukaan Helsinki haluaa erottautua globaalien vastuun paikallisen toteuttamisen kansainvälisesti verkottuneena edelläkävijänä, mitä verkostoon liittyminen tukisi. Liittymällä verkostoon Helsinki vahvistaisi kansainvälistä toimintaansa ilmastonmuutokseen liittyen yhdessä johtavien kaupunkien kanssa. Verkoston kautta Helsinki voisi viedä hyviä käytäntöjä muualle maailmaan sekä löytää uusia ratkaisuja ilmastonmuutoksen torjuntaan ja siihen sopeutumiseen.

Verkoston kautta Helsingin olisi mahdollista saada vertaistukea kaupungeilta, joilla on yhtä kunnianhimoiset tai jopa kunnianhimoisemmat ilmastotavoitteet. Verkosto yhdistää kaupungeja, järjestää tapaamisia ja viestii aktiivisesti verkoston kuulumisista. Verkosto tarjoaa jäsenilleen myös mahdollisuuden hakea rahoitusta innovatiivisten ideoiden testaamiseen CNCA Innovation Fund -rahastosta. Tähän mennessä se on rahoittanut 45 projektia ja investoinut niihin 2,8 miljoonaa dollaria. CNCA:n lisäksi hankkeita rahoittavat CNCA:n ulkopuoliset toimijat. Hankkeet koskevat laajasti muun muassa uusiutuvaa energiaa, hiilen talteenottoa ja varastointia, päästötöntä rakentamista ja asumista, liikenteen sähköistämistä ja hiilineutraalisuutta. Helsinkiä on jo tiedusteltu mukaan hiilen varastointiin ja rakennusmateriaaleihin varastoituneeseen hiileen liittyen. Verkoston jäsenyys tukisi Hiilineutraali Helsinki 2035 -päästövähennysohjelman toteuttamista omalta osaltaan.

Carbon Neutral Cities Alliance -verkosto on suurelta osin C40-ilmasto-
verkoston jäsenistä koostuva verkosto. Verkostoon kuuluvat tällä hetkellä Adelaide, Berliini, Boston, Boulder, Kööpenhamina, Melbourne, Minneapolis, Lontoo, New York, Oslo, Portland, Rio de Janeiro, San Francisco, Seattle, Tukholma, Sydney, Toronto, Vancouver, Washington ja Yokohama.

Jäsenmaksu on 10 000 USD vuodessa eli noin 8 650 euroa. Jäsenmaksu kattaa kahden henkilön osallistumiskustannukset verkoston

vuosikokoukseen ja mahdollistaa hankerahoituksen saamisen. Kaupunkiympäristön Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus vastaisi kaupungin jäsenmaksusta ja toimisi Helsingin kaupungin vastuuyksikkönä verkoston hyödyntämisessä ja siihen liittyvässä yhteistyössä.

Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan toimialan tai liikelaitoksen esityksestä kaupunginhallitus päättää kaupungin liittymisestä järjestöihin. Uusia verkostojäsenyyksiä esitettäessä tulisi samassa yhteydessä pyrkiä tarkastelemaan mahdollisuutta luopua jostakin aiemmasta jäsenyydestä. Tehdyssä jäsenyystarkastelussa ei ole löytynyt sellaista verkostoa, jonka jäsenyydestä voisi tässä yhteydessä luopua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kansainvälisten asioiden yksikkö
Kanslian taloushallinto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.02.2019 § 134

HEL 2019-000699 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

25.02.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.03.2019

Asia/18

---

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

§ 163

Kaupunginvaltuuston 27.2.2019 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 27.2.2019 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista vaihteluksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

1,2, 8-10, Ei toimenpidettä.
12-14, 17,
19

3 Asiasta tehdään erillinen täytäntöönpanopäätös
11.3.2019.

Tiedoksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, kaupunkiympäristön toimialalle, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle, kaupunginkanslialle sekä Taloushallintopalveluliiketalaitokselle.

4 Tiedoksi kaupunginkanslialle, rakentamispalveluliiketalaitokselle (Stara), Työterveysliiketalaitokselle, kaupunkiympäristön toimialalle, pelastuslaitokselle, Liikenneliiketalaitokselle (HKL), kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle ja Taloushallintopalveluliiketalaitokselle.

5 Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

6 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Liikenneviraston liikennejärjestelmäosastolle, Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymälle sekä Helen Sähköverkko Oy:lle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, asema-kaavoitukselle, kaupunginmuseolle ja pelastuslautakunnalle.

04.03.2019

Asia/19

7, 11, 15, 16, 18 Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

20-33 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.03.2019

Asia/20

§ 164

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 9

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

26.2.2019

- ympäristö- ja lupajaosto

1.3.2019

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

28.2.2019

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

26.2.2019

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

26.2.2019

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

28.2.2019

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

04.03.2019

Asia/20

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

26.2.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.03.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 157, 158, 159, 160, 161, 163 ja 164 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 156 ja 162 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

04.03.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

04.03.2019

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Kaarin Taipale

Wille Rydman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 12.03.2019.